

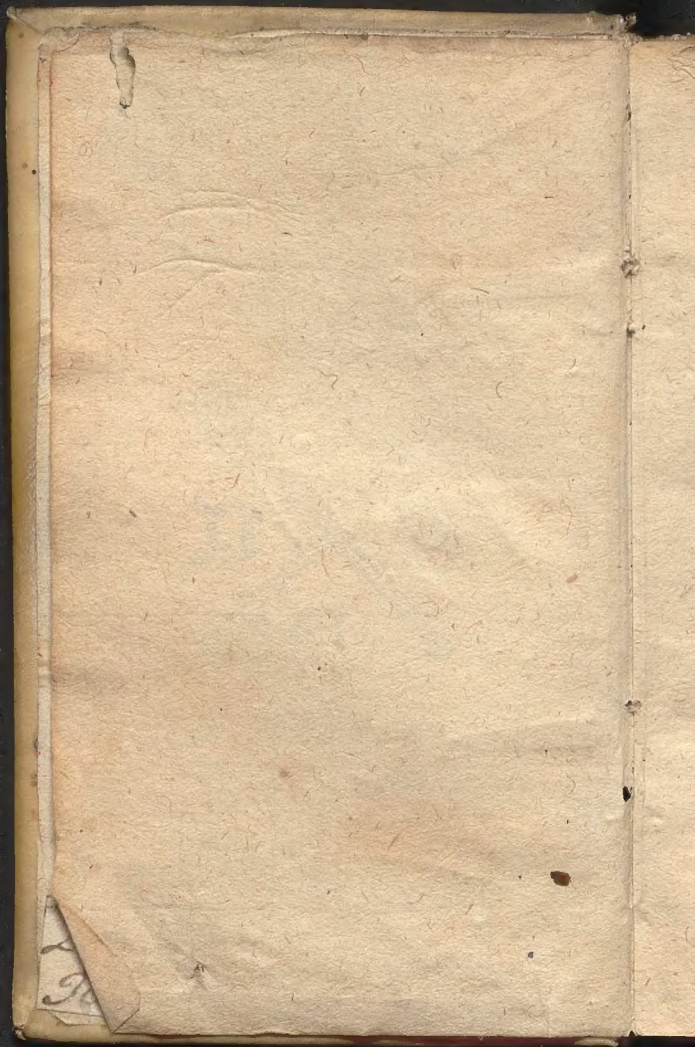

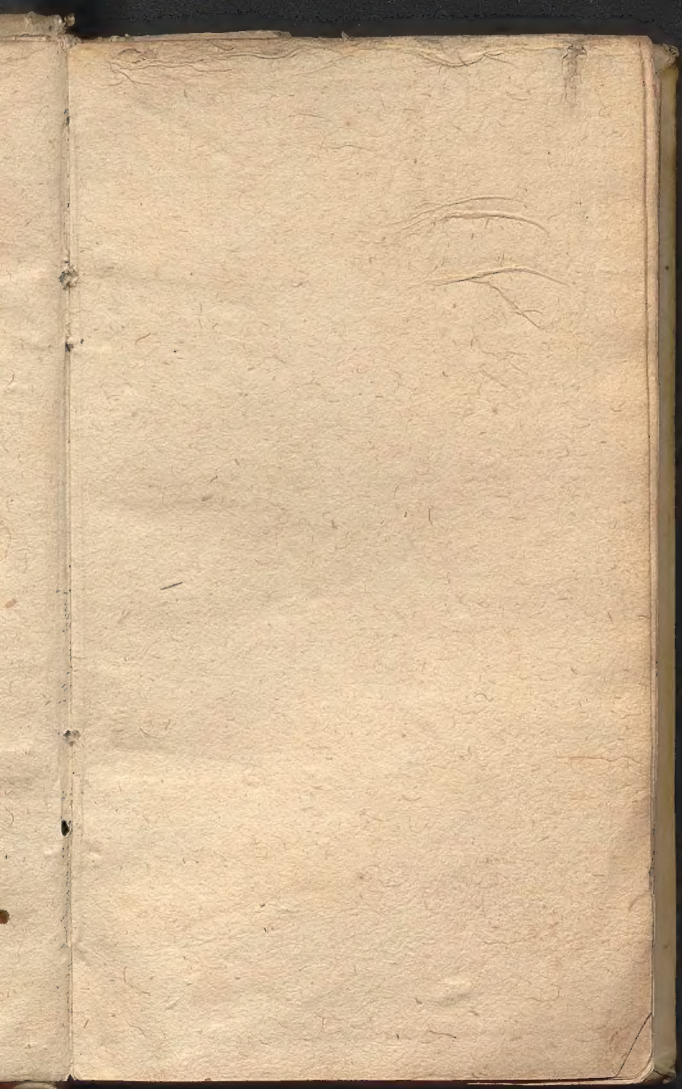
4571 I
THEOLOGIA

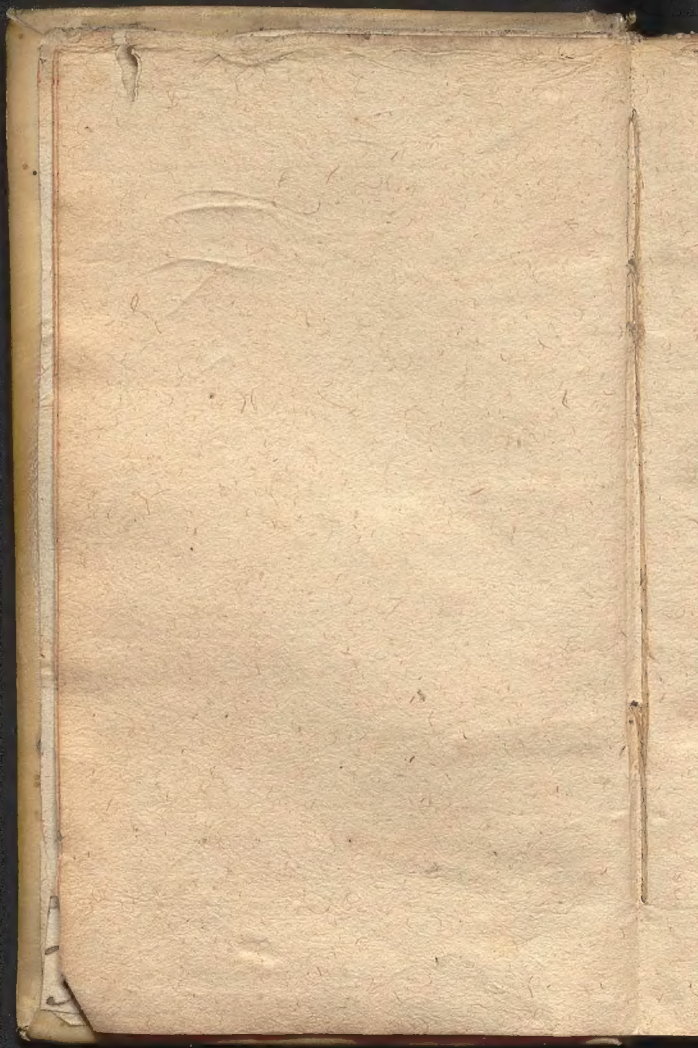
22
30

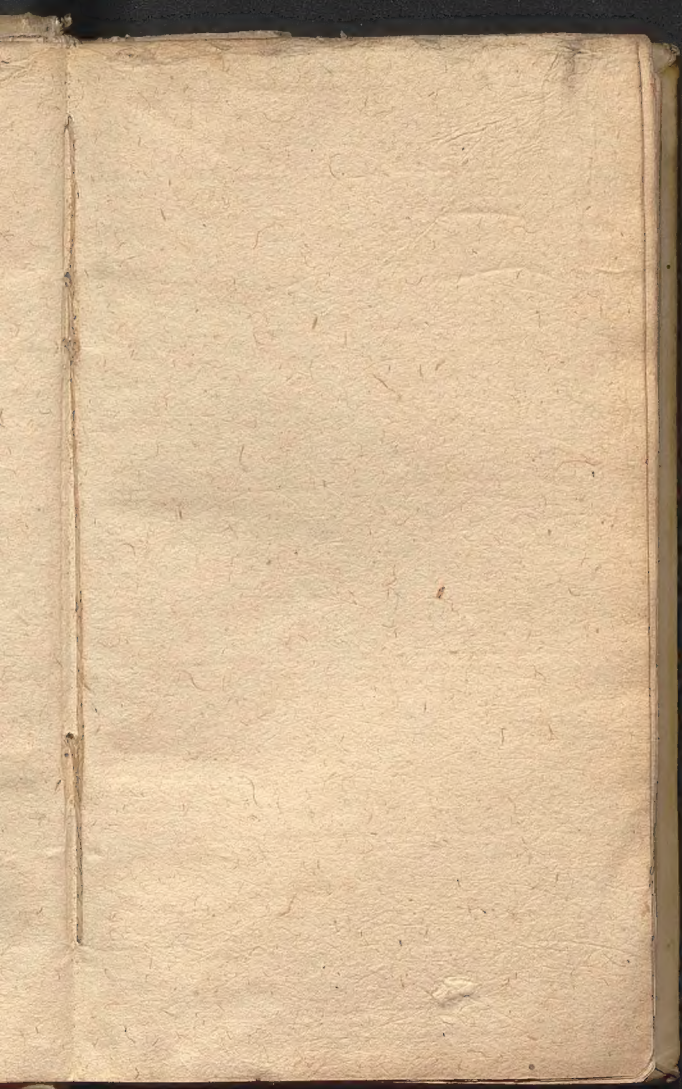
Theot

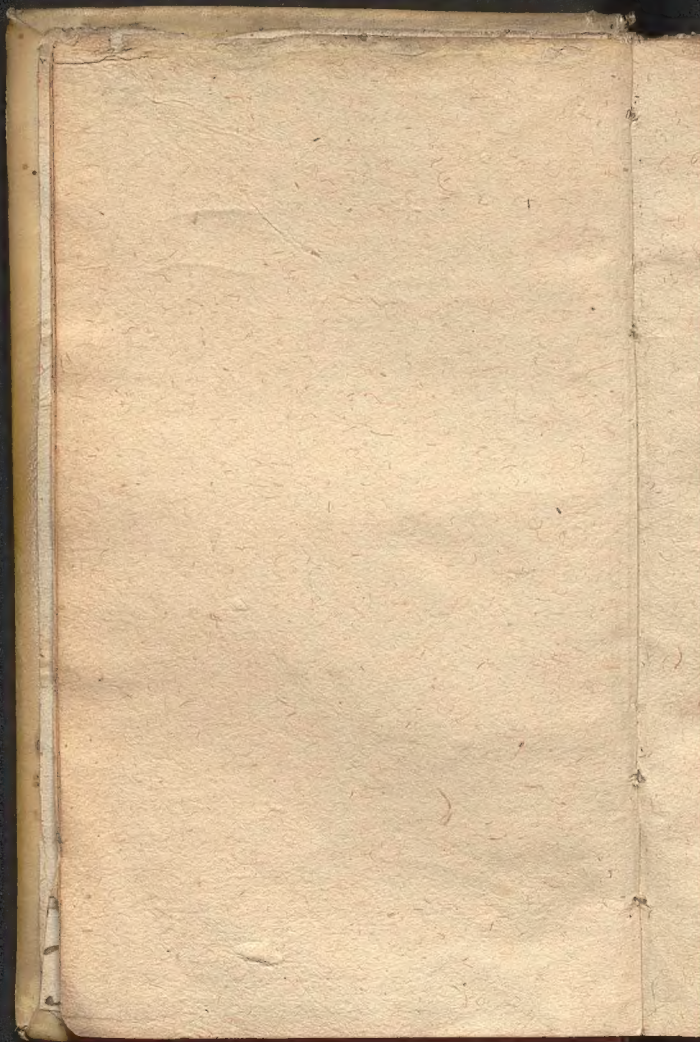
4571

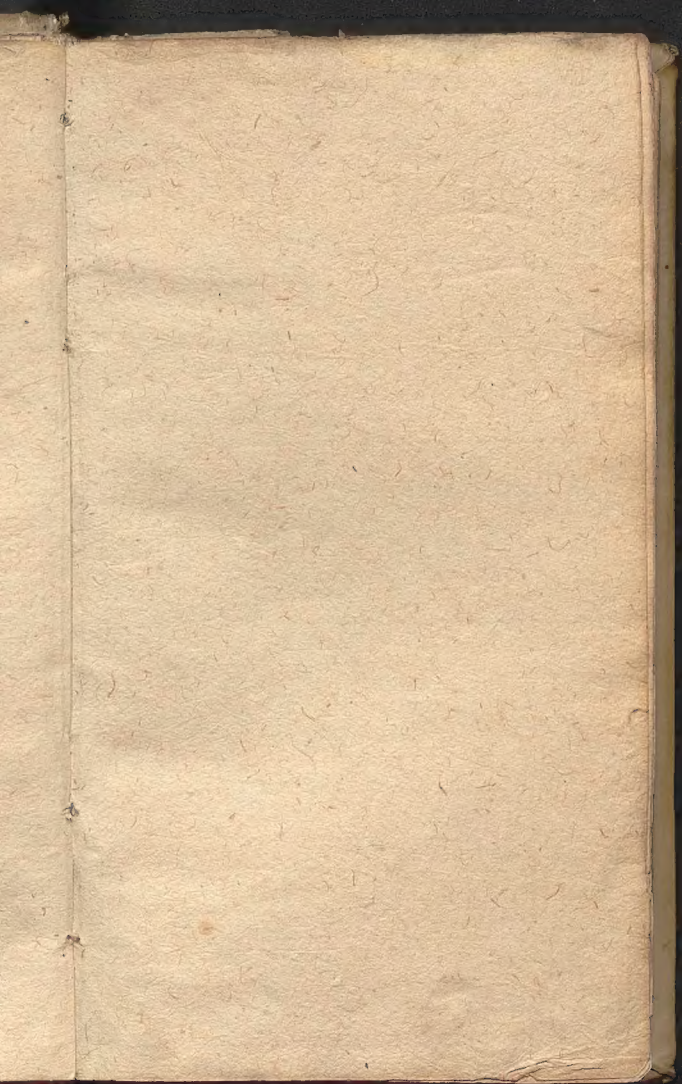

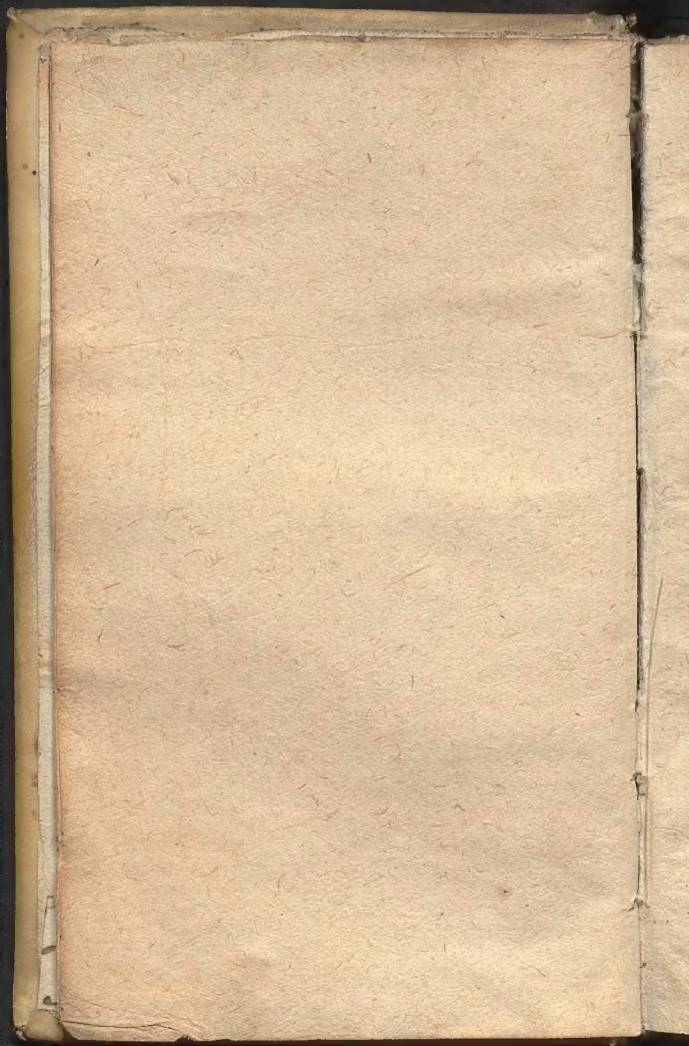

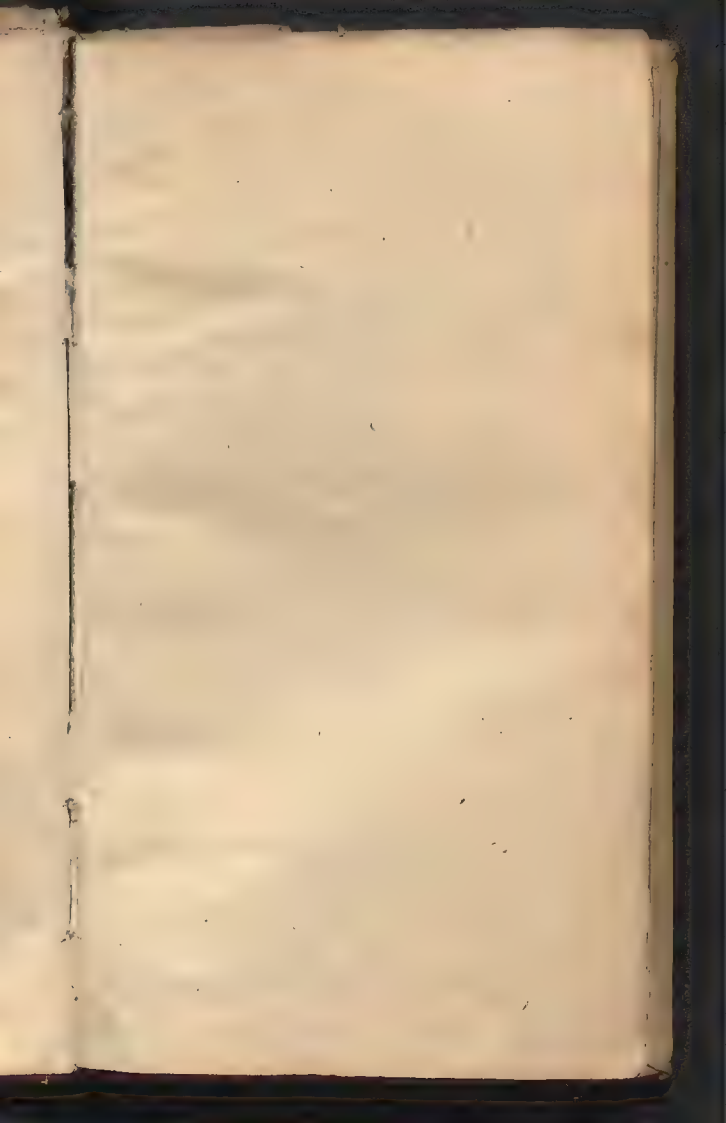

Cur

Adligator

St. Helen's

St. J.

Acrobasis

APOLOGIA
VALERIANI
MAGNI

Contra
Imposturas Jesuitarum.

Ad majorem gloriam Dei.

Cui accessit

Ejusdem Epistola ad P. Ludovicum à Salice, ejusdem
Ordinis.

THE
LIBRARY

OF THE
HARVARD-YENCHING INSTITUTE
OF CHINESE STUDIES
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS

3

VALERIANUS
THEOPHILO
SALUTEM.

Imposturæ, quibus præ-
gravor à Jesuitis, sunt e-
laboratæ, & involutæ
tanto, ac tali artificio, ut
exonerent culpam in ali-
os, referantque speciem virtutis.

Valerianus, quondam laudatus à
doctrina, à pietate, à rebus præclare
gestis, Urbi, & Orbi notus, nunc au-
dit apud plurimos, ut hæreticus, ut
criminofus: quarum imposturarum
auctores non sint Jesuitæ, sed Celsis-
simus Princeps Ernestus Hassiæ Land-
gravius; illis interea tolerantibus
meas redargutiones sine rixa, sine vo-
ce; ore composito ad patientiam, ad
humilitatem, ad urbanitatem, ad
obsequia, si illa admitterem. Nullus
enim Jesuitarum in mei insectatione
prodiit in apertum: nimirum, ser-
vant majestatem nominis, non teme-
randam actione indecora.

Scio, Virum præcipuum, à consiliis Regi magno, in quem, cum is excusaret apud clientem, se non conferre gratiam, quam postulabat, quia Rex non consensisset, cliens detorsit oculos acri intuitu, illo exterrito, & rogante: *Quid sic respiceret?* cui ille: *Regem, qui habet alium Regem, cui imputet suas culpas.* Servant, inquam, Jesuitæ, dignitatem sub umbra virtutis: subdelegant vero alios ad exercendam tyrannidem, & ex tali abdito, seu secreto prospectant jucundi laborem meum adversus subdelegatos, ridentque horum simplicitatem, & indecora obsequia. Factum sane dignum commemoratione, & detestatione, qua sit consultum meæ famæ, & fidei catholicæ.

Sed antequam eo me inferam, distinguo subdelegatos à Jesuitis. Sunt, qui, conscii falsitatis, & injustitiæ, prostituunt propriam famam, & conscientiam, turpis lucri gratia. Sunt, qui, decepti, existimant, omnia placita Jesuitarum dirigi ad majorem gloriam Dei. Hi nec mentiuntur,

tur, nec facile demerentur. Repono Celsissimum Principem in hanc classem: quapropter testor Deum in meam conscientiam, me sic sentire de Ernesto Landgravio Hassiæ: unde si verum sit, me deservisse in re gravissima à Doctrina Catholica, cum illum instruerem, & Jesuitas correxisse tantum errorem, egit sancte, & prudentissime, suffectis illis in meum locum.

Si verum sit, eum ex aliis laudabilibus Ordinibus, spectabilibusque Religiosis, & catholicis Viris intellexisse corruptelam meorum morum, licuit illi vel credere, vel suspicari, Valerianum esse hominem malum.

Cum vero cerneret, me obstare correctioni, & insultare correctoribus, licuit sentire de me multo pejora.

Demum non potest ille Princeps, amans veri, & æqui, sincerus insuper, & candidus, culpari, quod præsumpserit de doctrina Jesuitarum, & virtute spectabilium Religiosorum, plus quam de Valeriano, eatenus de-

nigrato : quapropter amo Principem, venerorque devotissime, ad cuius solatium facit, quod innumeri, æque boni, & prudentes, & in principatu eminentiores, non minus irretiuntur artibus Jesuitarum.

Præmitto igitur Facti Synopsin, à me Pragæ, Anno 1655. publicatam, in Causas, cur Illustrissimo, Cellissimoque Principi Ernesto Landgravio Hassiæ non probatur habitatio Patrum Capuccinorum in Oppido S. Goaris. En illud.

„ Scriptum hoc, cuius plurima ex-
 „ emplaria vulgantur in Urbe, & in
 „ Orbe, suadet Capuccinis migratio-
 „ nem spontaneam ex Oppido S.
 „ Goaris intra duos menses, nume-
 „ randos à 15. die Decembris, Anni
 „ 1654. inde alioquin pellendis jure
 „ Principali, & territoriali. Ratio-
 „ nes verò intimationis severissimæ,
 „ si bene expendantur, volunt, æmu-
 „ los Capuccinorum esse solos ipsos,
 „ qui aliquid præclare edant in Ec-
 „ clesia Dei: quæ rationes, si credan-
 „ tur veræ, sunt infames Ordini no-
 stro.

„stro. Porro non est Dignitas ulla
„inter mortales, cujus reverentiã
„patiamur sic traduci. Abeant Ca-
„puccini ex S. Goare, excedant, e-
„rumpant, evadant : at verò veritas
„facti innoscescat viris prudentibus
„in Orbe Christiano. Hi censeant de
„justitia, & injustitia factorum. Mo-
„derabor tamen enarrationem, &
„stylum ad formam inculpatæ tu-
„telæ.

FACTUM.

„ 1. Ego Valerianus, requisitus à
„Celsissimo Principe Ernesto Land-
„gravio Hassiæ, jussusque à Sacra
„Congregatione Eminentissimorum
„Cardinalium, præpositorum nego-
„tiis fidei propagandæ, impendi
„meam operam conversioni præfati
„Principis, & Celsissimæ conjugis
„ejus, illo effectum, qui publice inno-
„scit.

„ 2. Hi Principes piissimi, titulo
„gratæ memoriæ, decreverunt mihi
„in Arce Rheinfelsæ hujus facti mo-
„numentum semper mansurum.

„ 3. Insuper non rogati, nec à me,
 „ nec ab ullo Patrum nostrorum, po-
 „ stularunt familiam nostri Ordinis
 „ quatuor, aut quinque Personarum,
 „ qui Arci, Oppido S. Goaris, & re-
 „ gionibus adjacentibus mini strarent
 „ Verbum Dei, & Ecclesiæ Sacra-
 „ menta.

„ 4. Concessum id fuit Principi-
 „ bus illis à Patribus Provinciæ Rhe-
 „ nanæ, accedente auctoritate Emi-
 „ nentissimi Electoris Archiepiscopi
 „ Trevirensis, nec non & summi
 „ Pontificis in Congregatione de fi-
 „ de propaganda: quibus titulis ad-
 „ missi, tenuerunt supra biennium
 „ stationem illam expugnatam, &
 „ expugnandam, ut sequitur, n

„ 5. Prodiit Anno 1653. libellus
 „ anonymus. Colonix impressus, in
 „ quo reprehenduntur hæretici, quod
 „ vitio vertant universæ Ecclesiæ Ca-
 „ tholicæ malam doctrinam, quam
 „ novissime ex ignorantia protulit
 „ quidam Catholicus, qui professus
 „ sit, se non posse probare ex sacris
 „ Literis Primatum Romani Pontifi-
 „ cis.

„ 6. Hujus ignorantia, & male sa-
„ na doctrina Ego Valerianus fui à
„ Viro magno denunciatus auctor
„ apud Judicem Ecclesiasticum.

„ 7. Illi libello anonymo, & de-
„ nunciationi præfatæ accessit stu-
„ diosissima, & universalis traductio,
„ velut ego cum duobus meis colle-
„ gis Capuccinis instillaverimus piis-
„ simis Principibus doctrinam non
„ Catholicam, sed pravam, & prope-
„ modum hæreticam: unde merces
„ nostri laboris esset infamia malæ
„ doctrinae, & meritum conversionis
„ deberetur correctoribus errorum
„ nostrorum. Hac acta fuere tam se-
„ dulo, & industrie, ut etiam tum
„ fuerit creditum, vulgatumque, Va-
„ lerianum jacere prostratum in Ur-
„ be, & in Orbe, impotemque ulcisci
„ tantam injuriam. Hinc illis fiducia,
„ & animositas multa.

„ 8. Prostant venalia Acta Dispu-
„ tationis Rheinfelsinæ, à me edita,
„ ex quibus Auctor anonymus pro-
„ tulerit illud meum Dictum, quod
„ nullatenus potuit probari ex sacro

„Textu Primatus Romani Pontifi-
 „cis, cum tamen ille meus textus ita
 „habeat, *Primatus Romani Pontificis*
non potest probari ex SOLO Sacro
textu.

„ 9. Anonymus ille vitio vertit &
 „Valeriano, & hæreticis, quod de-
 „buisent cointelligere sub Persona
 „Petri omnes Episcopos Romanos,
 „prout illos cointellexerunt Augu-
 „stinus, Leo, & alii: & tamen præ-
 „fata Acta solidissime, & clarissime
 „docent, ex sacro Textu debere sub
 „Persona Petri cointelligi Successo-
 „res ejus, qui ex Traditionibus A-
 „postolicis, & Ecclesiasticis essent
 „Episcopi Urbis Romæ, in cujus ve-
 „ritatis argumentum citatur in præ-
 „fatis Actis Definitio Concilii Flo-
 „rentini in hæc formalia verba: *Item*
definimus, Sanctam Apostolicam se-
dem, & Romanum Pontificem in uni-
versum Orbem tenere primatum, &
ipsum Pontificem Romanum successo-
rem esse B. Petri Principis Apostolo-
rum, & verum Christi Vicarium, to-
tiusque Ecclesia Caput & omnium
Christia-

Christianorum Patrem, & Doctorem
existere, & ipsi in B. Petro (N. B.)
pascendi, regendi, & gubernandi uni-
versalem Ecclesiam à D. N. Jesu Chri-
sto plenam potestatem traditam esse,
quemadmodum etiam in gestis Oecu-
menicorum Conciliorum, & in sacris
Canonibus continetur.

„ 10. Hæc calumnia concitavit bi-
„ lem Viro, qui, execratus turpe
„ mendacium, crimen falsi in citatio-
„ ne mei textus, & fœdam ignoran-
„ tiam, hæresimq; imputatam mihi,
„ & collegis meis Capuccinis, edi-
„ dit, me inscio, Animadversionem
„ in illum Auctorem anonymum eâ
„ severitate, quæ debebatur istius-
„ modi Auctori, tum adhuc anony-
„ mo.

„ 11. Auctor ille, perculsus illa re-
„ prehensione, non pertulit dolo-
„ rem: sed, tutus majestate sui no-
„ minis, prodiit in apertum, visus-
„ que est R. P. Joannes à Rosenthal
„ Jesuita, Celsissimo Principi à Con-
„ fessionibus.

„ 12. Vituperasse factum præfati

„ Patris, tametsi adhuc Persona late-
„ ret, visum est grande peccatum:
„ quamobrem duo Capuccinorum,
„ suspecti de editione Apologiæ præ-
„ fatæ, arrestantur, & inquiruntur:
„ Apologia verò illa postulatur ad
„ flammæ, manu carnificis, publice,
„ astantibusque Capuccinis, adhi-
„ bendas.

„ 13. Hæc dum actitantur Colo-
„ niæ, ego, tunc agens Ratisbonæ,
„ communicavi Cæsari, & in Con-
„ gregatione de fide propaganda
„ summo Pontifici, aliisque respecti-
„ ve minoribus, Viris tamen Princi-
„ pibus, exemplaria, meæ Epistolæ
„ apologeticæ contra impostorem,
„ adhuc anonymum: nec tamen illi,
„ qui vexabant illos duos Capucci-
„ nos, visa mea epistola, à me palam
„ sub meo nomine publicata, destite-
„ re ab actione injuriarum contra il-
„ los, aut ausi sunt me aggredi, ultro
„ provocantem. Distrahebantur ut
„ audio, convertendis hæreticis apud
„ S. Goarem.

„ 14. Urgebatur causa contra ar-
„ restatos

„restatos Capuccinos apud Provin-
 „cialem nostrum, apud Generalem
 „torius Ordinis nostri, apud Illu-
 „strissimum Nuncium Coloniensem.
 „denique in Congregatione de pro-
 „pag. fide, nec non apud Senatum
 „Coloniensem contra Typogra-
 „phum: sed rationibus hinc inde dis-
 „cussis, absolvuntur ab arresto, ve-
 „ritumque, vel uno verbo, eos mo-
 „lestare: Valeriano apud nullum Ju-
 „dicem de ullo crimine postulato,
 „aut inquisito ab ullo Judice. Pari-
 „studio, & contentione, frustra ta-
 „men, efflagitata est emigratio Ca-
 „puccinorum à S. Goare.

„ 15. Nam non licet apud Catho-
 „licos Parocho deferere Parochiam,
 „ad imperium Principis politici, qui
 „non habet jus Episcopale, quale
 „requiritur ad amovendum Paro-
 „chum: quapropter Capuccini ad
 „imperium Principis politici non
 „possunt citra culpam deferere Par-
 „ochiam: deferent tamen, pulsati vio-
 „lentiâ ejusdem Principis.

„ 16. Itaque nullo tot Judicium

A 7 ——— damnan-

„damnante libris apologeticis Ca-
 „puccinorum, aut eis præcipiente
 „emigrationem ex oppido S. Goa-
 „ris, proceditur contra eos viâ facti.

„ 17. Scilicet, Imputatur mihi,
 „libro publicè edito, admiranda
 „ignorantia, & temeritas, quòd fal-
 „so imputaverim R. Patri Rosen-
 „thal crimen falsi, in quem finem
 „ille ipse falsavit proprium suum
 „textum edito commentario in su-
 „um priorem libellum. Vide Appen-
 „dicem.

„ 18. Duo libri Capuccinorum
 „apologetici sub præfatis sigillo, &
 „subscriptione nuncupantur *famosi*,
 „seu *infames*.

„ 19. Intimatur Capuccinis jure
 „Principali, & territoriali pulsio ex
 „oppido S. Goaris, si aut sponte no-
 „lint, aut à Nuncio Apostolico, aut
 „à Sac. Congregatione Cardinalium
 „non jubeantur recedere.

„ 20. Vulgantur causæ severioris
 „Decreti, ex quibus has delibo-
 „Capuccinorum doctrina apud S.
 „Goarem extitit contemptibilis, &
 „ridicu-

„ridicula: Conjuncta cum hypocri-
 „si superba: Ego Valerianus ex Ca-
 „puccinis primus inibi disputatio-
 „ne, & colloquiis steti pro fide Ca-
 „tholica.

„ 21. Norma annunciandi Evan-
 „gelium sine sacculo, sine pera, si-
 „ne calceamentis, instituta à Chri-
 „sto, & semper practicata in Eccle-
 „sia, rejicitur à prædicatione Evan-
 „gelica ad silentium, ad solitudi-
 „nem: Imò carpitur hypocrisis apud
 „hæreticos: quapropter his ejectis,
 „advocantur alii, ocreati, & num-
 „mati.

„ 22. Auctor hujus scripti, sine
 „proprio nomine tutus, confirmat
 „graviora edicto Principis, appres-
 „sione sigilli, & subscriptione ejus,
 „nullo Officialium ejus adscribente.
 „Nimirum, est decretum in re gra-
 „vissima, sine forma Decreti: omni-
 „bus sibi prospicientibus à reprehen-
 „sione, unico Principe excepto.

„ 23. Mirum denique, quàm vi-
 „lipendatur Ordo Capuccinorum,
 „ex quibus quàm plurimi, inter quos

Viri

„Viri Principes, sibi conciliarent ve-
 „nerationem potiore ex conditio-
 „ne sæculari, quàm ex Discipulatu
 „Christi. *Deridetur justì simplicitas:*
 „lampas contempta apud cogitationes:
 „divitum.

„O ergo Vos Viri prudentes, cer-
 „tiores de veritate facti, censete de
 „justitia & injustitia ejus. Vos ap-
 „pello. Scribebam Viennæ, ultimâ
 „Februarii, Anno 1655.

„Facto eatenus exarato adjungo
 „meam Epistolam apologeticam,
 „commemoratam in num. 13. præ-
 „fata Synopsis.

EPISTOLA VALERIANI MAGNI

Fratris Capuccini,
Ad R. P. BONAVENTURAM
RUTHENUM

eiusdem Ordinis Concionatorem,

De Quæstione

Utrum primatus Romani Pontificis su-
per universam Ecclesiam probari pos-
sit ex S O L O sacro textu :

Odiſi Eccleſiam malignantium. Pf. 25.

P R Æ F A T I O

A D

LECTOREM

TRaducor, & libro impresso, & vo-
ce viva, velut ſim auctor doctrine
ſcandalofæ & pernicioſæ in fide ca-
tholica : quia calumnia me coëgit edere
preſentem Apologiam, cujus exemplar
direxi 21. Aprilis ad Summum Ponti-
ficem in Congregatione de fide propa-
ganda : inde intelliges, amice Lector, Veritatem
facti, Vale.

Rev.

„ *Rev. P. in Christo plur. observ.*

„ **O** Ctava die mensis Martij, red-
 „ dita est mihi Epistola tua da-
 „ ta Coloniae 2. ejusdem men-
 „ sis, unà cum libello Anonymo, de
 „ quo pridem mihi scripseras : nec
 „ dubito, quin tua prudentia, & tot
 „ meorum confratrum Charitas
 „ præstolentur avidius, quo animi
 „ mei sensu legerim, quæ à tali Au-
 „ ctore in me videntur dicta. Expo-
 „ no non gravatè, & fortassis con-
 „ ceptam à vobis indignationem con-
 „ vertam in risum, & gaudium. An-
 „ ni sunt plures, quando interfui
 „ concioni super Evang. Marth. c. 15.
 „ quod legitur Jer. 4. Dom. 3. in
 „ Quadr. cujus initium est ; [*Accesse-*
 „ *runt ad Jesum ab Hierosolymis Scribæ, &*
 „ *Pharisæi, dicentes, Quare discipuli tui*
 „ *transgrediuntur traditionem Senio-*
 „ *rum ? non enim lavant manus suas,*
 „ *cùm panem manducant.*] Concio-
 „ nator ergo præfatus est in hunc
 „ modum.

„ Intumuerat aliquando mons, ve-
 „ lut

„lut prægñans, cunctis expectanti-
„bus, quid monstri esset productu-
„rus : qui demum parturiit murem
„ridiculum: unde proverbium illud:
„Parturiunt montes, nascetur ridi-
„culus mus. Fama & gloria Jesu à
„Nazareth compleverat universam
„Judæam, & provincias circumja-
„centes, quâ cruciabantur, & tor-
„quebantur Scribæ, & Pharisei:
„qui satagentes obscurare illam, ac-
„curatissimè quærebant nodum in
„scirpo, seu peccatum in Filio Dei
„innocentissimo. Post multam ve-
„rò, acremque inquisitionem, exi-
„stimantes, se invenisse culpam,
„quâ exprobratâ coram populo, vi-
„lesceret Persona Salvatoris, ador-
„narunt legationem solemnem Scri-
„barum, & Phariseorum, qui tan-
„to viro objicerent coram populis
„grande aliquod, ut præ se ferebant,
„peccatum. Secesserat Jesus ab Ur-
„be Jerosolyma, veneratque in
„terram Genesar, gratus, & admi-
„randus illis populis : nam [*Cùm*
„cognovissent eum, (Matth. 14.) vi-

„*ri loci illius , miserunt in universam*
„*regionem illam , & obtulerunt ei omnes*
„*malè habentes , & rogabant , ut vel*
„*sumbriam vestimenti ejus tangerent , &*
„*quicumque tetigerunt , salvi facti sunt.]*
„*Percrebuerat fortassis apud popu-*
„*los illos recentissima fama , quòd*
„*Jesus à Nazareth postularetur mul-*
„*torum criminum à Principibus*
„*Sacerdotum : adventantibus verò*
„*eorundem legatis , Scribis scilicet ,*
„*& Phariseis , rumor de imputatis*
„*criminibus erat varius , & incon-*
„*stans : nemo tamen fuerat , què*
„*non crederet , culpam , Salvatori*
„*falsò exprobrandam , esse gravissi-*
„*mam. Quapropter Legatis illis*
„*mox exposituris , quæ habebant in-*
„*mandatis , conticuère omnes , in-*
„*tentiquè ora tenebant. Fantur er-*
„*go in hunc modum : [Quare disci-*
„*puli tui transgrediuntur traditionem*
„*Seniorum ? non enim lavant manus*
„*suas , cùm panem manducant.] Ri-*
„*serunt haud dubium cuncti elato*
„*cachinno , simulque enituit in-*
„*nocentia Christi serenissima , &*
„*pura,*

„pura, quam tantum odium, tanta
„invidia, summaque potestas Sy-
„nagogæ non potuit carpere ullâ,
„vel minimâ ejus culpâ, reum dun-
„taxat illum faciendo, quòd disci-
„puli ejus non lavant manus suas,
„cùm panem manducant. Sic con-
„cionabatur ille.

„Hæc contingere Salvatori nostro,
„à quo præmonemur, discipulum
„non esse supra magistrum, quem si
„osiores, & invidi sunt persecuti,
„fore, ut & discipuli ejus similes
„sint passuri persecutiones. Anno
„proximè præteritò rigavi novellas
„plantas in fide Catholica, Deo dan-
„te incrementum: unde nonnullus
„rumor circum Rhenum concilia-
„bat mihi & gratiam apud Patro-
„nos, & aliquid benevolentia apud
„reliquos: apud nonnullos verò in-
„vidiam, & odium: cujus exulce-
„rati animi fama vulgatiores erat, exi-
„guo illo favore, qui mihi tribue-
„batur. Invidia, & odium, ubi fixê-
„re radicem in animum, evadunt in
„monstra teterrima, quæ præcipi-
tant

„tant oſores, & invidos ad dicta il-
„la, & facta, quæ ſunt deformia
„valde. Hæc notiſſima ſunt, & mi-
„hi ſatis comperta, nec tamen ſic
„indolui, ut vel minimum doloris
„mei extaret veſtigium. Deum in-
„voco teſtem in animam meam,
„quod egerim illi gratias, quòd fue-
„rim dignus habitus contumeliam
„pati, eumque oravi ſupplex pro
„meis oſoribus, & invidis.

„Verùm ut primùm vidi, ac con-
„ſideravi totam indolem Opellæ,
„quam ad me tranſmiſit tua Rev.
„riſi ſatis effuſè, & corriſère mihi
„alii plures: neque duntaxat riſi, ſed
„perfuſus ſum gaudio cum eximio
„animi mei ſolatio. Sed non expo-
„no tuæ Charitati motiva riſus, &
„gaudii, niſi prius ſubjiciam textum
„Anonymi, quem in me direxit. Ti-
„tulus opellæ, germanico idiomate
„exarata, latinè redditus, eſt hic:

Breves considerationes de ædificatione stabili supra petram & non super arenam.

Consideratio undecima pag. 15.
ita habet: [Quando aliquis catholicus auctor, in modo rationandi ex ignorantia, vel inconsiderantia, aut ex alio defectu, aliquid scribit, quod aliter scribendum fuerat, id (Hæretici) sic præcisè accipiunt, quasi id non proveniret ab aliquo particulari homine, sed universaliter à Catholicis. Hac ratione non debuisset excitari tantus rumor ex eo, quod aliquis existimavit, non posse ex divinis libris probari primatum Romani Pontificis; multò magis pensandum erat, quid sancti Patres Hieron. Augustin. Leo, & alii ex iisdem sacris libris olim argumentati sunt. Et quomodo iisdem in verbis Christi ad Petrum semper intellexerunt Ecclesiam universalem, tametsi in illis verbis non expresse suo nomine, vel aliis circumstantiis fuerit nominatus hic, aut ille successor D. Petri: nam hoc modo non invenio

te sit expressum, tamen scio ego ex sacris libris, quod te debeam, velut meum proximum, amare.] Extrema periodus Considerationis duodecimæ est hæc: [Nos volumus non insolescere superba disputatione, sed cum humilitate suspirare, & Dei misericordiam implorare, ut congreget, quod dispersum est.]

Circumstantiæ potro hujus operis, sunt multæ, sunt & graves, quarum duas duntaxat expendo. Prima, Ego Valerianus sum unus ex omnibus, qui in actione mea secunda Rheinfelsina dixi, non posse ex solis sacris libris probari, Pontificem Romanum, definientem ex cathedra, habere assistentiam Spiritus sancti infallibilem. Itaque Anonymus Valerianum corrigit, carpit, & sugillat in textibus allegatis. Id confirmatur ex 2. Circumstantia, quod scilicet non ediderit nomen suum, neque adjecterit facultatem impressionis, vel rictus haud dubium censuram Ordinarii, & infamiam procuratæ infamiae

„famix contra infontem , & benè
 „meritum de doctrina Catholica.
 „Quis vero ille ? ignorem : fat est ,
 „constare de corpore delicti.
 „Risi ergo , lectis textibus allega-
 „tis : existimabam , virum pruden-
 „torem in generatione sua non cul-
 „paturum Valerianum , libro edito
 „in proscenio Ecclesiæ , nisi de errore,
 „& gravi , & vero , aut vero simili.
 „At error nullus est ; & is , quem
 „affingit , falsus est : est & evidentif-
 „simè mendax. Quis igitur non
 „rideat animum , odio , & invidiâ
 „eiusque percitum , ut cum tanta
 „sui infamia quærat Valeriano inf-
 „miam ex errore nullo , ex doctri-
 „na sana , ex mendaci umbra erro-
 „ris ?
 „NB. Non tamen derideo , seu
 „contemno alios , cum Anonymo
 „conspirantes , & fermentantes ubi-
 „que locorum , & personas cujus-
 „cunque conditionis eâdem calum-
 „niâ : quapropter operæ pretium
 „duxi , exponere veritatem facti
 „paulò luculentiùs , quàm exposuif-

„sem, si solus Anonymus mihi detra-
 „heret famam sanæ doctrinæ. Im-
 „pressi Colonia anno præterito Acta
 „Disputationis Rheinfelsinæ, quæ
 „inter alia habet Actionem 2. Ca-
 „puccinorum, ex qua Anonymus col-
 „ligit, me in ea dixisse, non posse ex
 „sacris libris probari primatum Ro-
 „mani Pontificis: quod dictum one-
 „rat illâ censurâ, quam supra dixi.
 „Porro meus textus ita habet [*Hanc*
 „*inquam thesin* (subaudi; primatum
 „Romani Pontificis) *non quimus in-*
ferre ex solo textu, siquidem in Bibliis
nulla sit mentio Pontificis Romani.] Ano-
 „nymus accusat, quòd dixerim,

*Primatus Romani Pontificis non potest
 probari ex textu sacro:*

„Meus verò textus habet sic:

*Primatus Rom. Pontific. non potest
 probari ex SOLO textu sacro.*

„Mentitur ergo Anonymus: men-
 „daciū porro, quod patet ad ocu-
 „lum, quale est supradictum, est im-
 „pudens: cuius adeò puduit eum, qui
 men-

„ mentitur , ut proprium nomen ,
 „ contra leges Ecclesiasticas , suppress-
 „ ferit , pertimueritque censuram
 „ Ordinarii. Neque duntaxat men-
 „ titur crimen , sed mentitur quoque
 „ S. Hieronymum , Epist. 57. 58. 67.
 „ S. Augustinum lib. contra Epist.
 „ fund. c. 4. S. Leonem serm. 3. de
 „ sua assumpt. S. Prosperum de voc.
 „ gen. cap. 6. a. 1. asserere, primatum
 „ Romani Pontificis posse probari ex
 „ solo sacro textu. Ego verò pronun-
 „ cio stolidum , & falsum , quicun-
 „ que id dicit, aut dixit. Imò existimo,
 „ nullum mortalium unquam id di-
 „ xisse ante Anonymum: tantæ molis
 „ erat denigrare Valerianum, ut id fie-
 „ ri debuerit impudentissimis men-
 „ daciis.

„ Quoniam verò Anonymus me
 „ reprehendit , ut consulat saluti eo-
 „ rum , quos putat , meo dicto fuisse
 „ scandalizatos , cur non excusavit
 „ illud meum dictum illo argumen-
 „ to , quo immediatè post textum
 „ meum supra allegatum , demon-
 „ stravi Romani Pontif. primatum ?

„ Verùm non consulebat scandaliza-
 „ tis, sed præfatis mendaciis, suâ mali-
 „ tiâ, subornavit scandala, velut meâ
 „ culpâ subcreverint. Pono meum ar-
 „ gumentum ab Anonymo malitio-
 „ sissimè præteritum.

*Romanus Pontifex est successor D.
 Petri Principis Apostolorum : Tenet
 primatum in universum Orbem : Est
 verus Christi Vicarius : Est Caput to-
 tius Ecclesie : Est omnium Christi-
 anorum Pater , & Doctor : Cui à D.
 N. JESU Christo in R. Petro tra-
 dita est plena potestas pascendi , regen-
 di , & gubernandi universam Eccle-
 siam :*

*Is verò , qui est successor D. Pe-
 tri Principis Apostolorum : ac te-
 net primatum in universum Or-
 bem : estque verus Christi Vicarius ,
 & Caput totius Ecclesie , omnium-
 que Christianorum Pater , & Do-
 ctor ; Cui à D. N. Jesu Christo in
 B. Petro tradita est plena potestas pa-
 scendi , regendi , & gubernandi univer-
 sam Ecclesiam , necessariò habet au-
 ctoritatem infallibilem in proponenda ,
 & de.*

& declaranda universæ Ecclesiæ, ex cathedra, doctrina fidei Christianæ, & jurisdictionem segregandi à cœtu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant:

Ergo Romanus Pontifex habet auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda universæ Ecclesiæ, ex cathedra, doctrina fidei Christianæ, & jurisdictionem segregandi à cœtu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant.

„ Quid sibi vult in præfato argumento hæc periodus, [Cui à D. N. Jesu Christo in B. Petro tradita est plena potestas pascendi, regendi & gubernandi universam Ecclesiam?] Heu, „ animum eversum odio, & invidiâ, „ necdum intelligis, primatum Romanæ Pontificis, uno & eodem argumento, demonstrari ex definitione Concilii Florentini simul & „ ex sacro textu.

„ Huic argumento accedit aliud, „ exaratum in iisdem Actis disputationis Rheinfelsinæ, quod Anonymus debuerat adducere, si non

„fictè , sed ex corde consulere vole-
 „bat scandalizatis : sic enim argu-
 „mentor.

*Innocentius Papa X. succedit Petro ,
 supra quem fundata est Ecclesia, con-
 tra quam non praevalerunt portae in-
 feri :*

*Is , qui talis est , habet infallibilem
 jurisdictionem, scilicet, in decretis fidei,
 super universam Ecclesiam :*

*Ergo Innocentius Papa X. habet in-
 fallibilem jurisdictionem, in decretis fi-
 dei, super universam Ecclesiam.*

„ Mihi porrò hæc perpendenti,
 „ videtur, hunc Anonymum, & si qui
 „ sunt alii ejusdem farinae, tantum
 „ præsumere de reliquorum homi-
 „ num simplicitate, & animi facilita-
 „ te, quantum ego præsumpsi de eo-
 „ rundem prudentia , & mentis acu-
 „ mine : nimirum credidi certo cer-
 „ tius , neminem A catholicorum, ne-
 „ dum Catholicorum fore, qui mihi
 „ verteret ignorantiae, quod dixerim,
 „ primatum Romani Pontificis non
 „ posse demonstrari ex solis sacris li-
 „ bris, siquidem in illis nulla fiat men-
 tio

„tio Pontificis Romani. Ille verò
„, speravit conciliare mihi infamiam
„, præfatis mendaciis patulis ad ocu-
„, lum, velut reliqui hominum, hæc
„, audituri, & lecturi, essent demen-
„, tati. Quapropter si qui sunt ejusmo-
„, di, hos volo sublevare, exponendo
„, illa, unde inferri possit primatus
„, summi Pontificis: sunt autem,
„, hæc.

*Christus concessit D. Petro primatum
super universam Ecclesiam:*

„, Hæc propositio potest probari ex
„, solo sacro textu, scilicet, hoc præci-
„, puè; *Pasce oves meas.*

*Christus voluit, primatum D. Petro
concessum, transire ad Episcopos Petri suc-
cessores*

„, Hæc propositio potest probari ex
„, solo sacro textu, illo præcipuè;

*Super hanc petram ædificabo Ecclesiam
meam.*

*D. Petrus sedit Episcopus Antio-
chia;*

*D. Petrus suffecit Antiochia in suum
locum alium Episcopum;*

D. Petrus sedit Episcopus Urbis Romæ.

D. Petrus sedit Episcopus Urbis Romæ.

D. Petrus obiit Episcopus urbis Romæ.

„ Hæ quatuor propositiones nullo
 „ modo possunt probari ex sacro tex-
 „ tu, probantur tamen ex traditione
 „ Apostolica & Ecclesiastica.

*Innocent. X. est Episcopus Urbis Ro-
 mæ:*

„ Hæc probatur notorietate facti,
 „ & autoritate Cardinalium, à qui-
 „ bus fuit electus. Hinc clarissimè
 „ constat, primatum Romani Ponti-
 „ ficis non posse probari ex solo sacro
 „ textu, neque ex sola traditione Ec-
 „ clesiastica, sed sacro textui accedere
 „ debet traditio Apostolica, & Eccle-
 „ siastica. Est porro hæresis pernicio-
 „ sissima, excludere traditionem Apo-
 „ stolicas, & urgere solum sacrum
 „ textum in dirimendis quæstionibus
 „ de doctrina fidei.

„ Hæc dixerim, mi Pater, ut me-
 „ cum, & aliis confratribus nostris
 „ gaudeatis de puritate meæ doctri-
 „ næ, quam culpæ nequiverint tales
 „ ocores, & invidi, nisi confictis men-
 „ daciis ad stuporem impudentibus.

Rifi

„Risi porrò in exordio hujus Epistolæ,
„quod homo iste, prægnans ingen-
„tium querelarum contra Valeria-
„num, ediderit murem ridiculum,
„si tamen mendacia illa muribus.
„comparanda.

„ Verùm dum hanc Epistolam fi-
„nio, risum illum converto in lu-
„ctum: vereor enim, Anonymum
„istum esse unum de Ecclesiâ mali-
„gnantium, qui alienâ laude ita vul-
„nerantur, ut nequeant sanari alio
„emplastro, quàm publicâ infamiâ
„laudati, ut non gloriatur omnis ca-
„ro in conspectu illorum: qui alieno
„merito ita offenduntur, ut culpa
„hæc nullo piaculorum genere possit
„expiari, quàm exitiali ruina bene-
„merentis, ut nulli quicquam debeat
„tur, quàm illis: super hoc plan-
„gam, & ululabo, faciam planctum,
„velut draconum, & luctum, velut
„struthionum, quia desperata est
„plaga eorum. Neque tamen mul-
„tùm commoveor, quòd Anony-
„mus iste indulserit stomacho, cor-
„rupto invidiâ, & odio: hæc pla-

„ga non est desperata. At pœnitentia
„de tanto peccato desperanda vide-
„tur, si is credat, se obsequium præ-
„stare Deo, dum mendaciis impu-
„dentissimis conatur, innocenti non
„solum detrahere favorem, & bene-
„volentiam, sed & eidem coacervare
„odium, & infamiam coram Orbe
„universo. Me puderet esse Christia-
„num, si hoc facinus non involvit
„culpam mortalem coram Deo, &
„ejus Ecclesia. Hæreticum pronun-
„cio eum, qui contumaciter secus
„sentit, qui ve negat, calumniatorem
„illum obligari ex debito justitiæ ad
„restitutionem famæ. Hi foveant do-
„ctrinam malam, hæreticam, & pro-
„ximam atheismo, & superbia eo-
„rum ascendit semper: traditi à Deo
„in reprobum sensum, ut hisce con-
„tumeliis dehonestent propriam di-
„gnitatem. Convertat hunc homi-
„nem Deus, pro cuius salute tu mi
„charissime Pater mecum deprecare
„Salvatorem nostrum, à quo tuæ di-
„lectioni ptecor felicitatem. Dabam
„Ratisbonæ 18. Aprilis 1653.

Con-

CONtra hanc Epistolam nemo Jesuitarum exiliit: nimirum, decebat in pugna subjacere mendacio inexcusabili: sperabam tamen, aliquid residui pudoris inhibiturum calumnias, & mendacia ulteriora. Quin imo non desperabam restitutionem famæ ex hac periodo præfatæ Epistolæ.

Me puderet esse Christianum, si hoc facinus non involvit culpam mortalem coram Deo. & ejus Ecclesia: Hæreticum pronuncio eum, qui contumaciter secus sentiat.

Sed nil minus: imò accessere novæ calumniæ, nullo Jesuitarum comparente, aliis subdelegatis ad id muneris.

Subdelegatur Vir catholicus, qui, personatus sub nomine Jocosi Severi Medii, tutius, & impudentius invehitur in Disputationem Valeriani, habitam cum D. Petro Haberkornio. Præfatur hoc Epigrammate:

Quod legis hic, Lector, fors nunquam contigit, Orbi

Romani fraudes Styx tegit atra Papæ.

Quod legis hic, Lector, probat Experientia Mundo,

Pontificisque cohors pectore firmat idem.

Ergo lege, atq; vide, quas fraudes evomat Orcus.

Conservet nobis dogmata sana Deus.

Et sacro Imperio tueatur munera Pacis, imperiumq; suo fulciat auxilio.

Casaris atque Domum firmet, quo robore forti

Cœlitus emisso terreat usq; Thracem.

Cave scandalizeris, Theophile: jocatur Jocosus, non enim est Lutheranus: est tamen Severus in Valerianum, mediusque inter ipsum, & Haberkornium ad correctionem hæresis Valerianæ: his enim titulis Jesuitæ excusarunt in Urbe factum hoc insolens. Confutavi Auctorem infamem: ex qua confutatione delibo aliqua huc spectantia.

Pagina 7. in ipso exordio mei Commentarii me explico in hanc sententiam:

„ Traducor enim longe, lateque
„ cum amaritudine, & pruritu suadendi,

„dendi, doctrinam meam, quam im-
„pendi in procuranda conversione
„hæreticorum, esse pravam, damna-
„tam, aut mox damnandam: libros
„à me editos esse perniciosos: taceo
„alia his homologa. Mihi vero ex-
„optanti senectam tranquillam, &
„deducere canitiem meam pacifice
„ad Superos, nil potest accidere mo-
„lestius defensione meæ doctrinæ
„adversus afflictos errores in fide.
„Quod enim ex omnibus aculeis est
„aliud, quod me pugnat? fama læ-
„sa? sit salva quoad doctrinam sa-
„nam; reliquam infamiam tolerabo
„cum beatitudine Evangelica. Gra-
„tia apud homines? Contemno il-
„lam, quæ est pendula à judicantibus.
„non audita parte altera. Tempo-
„ralia? Vivo ex prædio paupertatis
„inconsumptibili, nihilque habens.
„possideo omnia. Imò nec deest fa-
„ma bona, nec gratia apud viros cla-
„rissimos. At vero non patiar ma-
„culam doctrinæ non sanæ. Nec ta-
„men, occupatus contemplationibus,
„jucundissimis, amo distractionem.

„ad redarguendos , qui per insidias
„detrahunt meæ doctrinæ: si , in-
„quam , hæc moliantur per insidias ,
„scilicet, ad aures privatas; ad fæmi-
„narum credulitatem; ad indocto-
„rum simplicitatem; ad malevolo-
„rum stomachum. Equidem scio ,
„Valerianum his artibus male audi-
„re etiam apud plerosque sui aman-
„tes. Hos vero non consolabor apo-
„logia sufficienti: Utrique. Qua? En
„illam: Illam , inquam , meam Epi-
„stolam, de qua supra, & in calce hu-
„jus Opusculi appositam. Eos vero
„omnes quos deprehendo irretitos
„mendaciis illis , remitto ad illam
„epistolam : ad ejus contactum ne-
„dum ad lectionem , mox disinvol-
„vuntur imposturis, quibus implica-
„bantur.

„Hos vero , quos curare nequit E-
„pistola illa , commendo Deo. *Do-*
„mini Domini sunt exitus mortis. Qua-
„propter tenore præsentium contra
„sæpefatas traductiones provoco ad
„Epistolam illam , utpote quæ bre-
„viter, clare, candide, & accurate de-
regat

„tegat diffamantium fines, passionēs
„implexas, symptomata, mendacia ,
„ & cætera huc spectantia, idque tam
„justicatè ut nemo mortalium fue-
„rit ausus illi quicquam opponere:
„nec puto, ullum ausurum. Sin vero
„sint, qui Christianè invadant meam
„doctrinam, quid facturuses Vale-
„riane? paucis.

„ Cum primis ajo, neminem mor-
„talium à me postulasse unquam ra-
„tionem meæ doctrinæ, per modum
„Judicii, aut correctionis Evangeli-
„cæ: Non Guardianus, non Provin-
„cialis, non Generalis nostri Ordi-
„nis: non Episcopus: non Papa: non
„alius ullus.

„ Secundo: si ullus mortalium, au-
„ctoritate Judicis Ecclesiastici, vel
„argumento, me reddiderit conscium
„ullius mei erroris circa fidem, pro-
„mitto in facie Ecclesiæ, me, edito
„publice libro, retractaturum erro-
„rem meum.

„ Tertio: Promitto insuper, me
„eodem libro, in tali casu edendo,
„propalaturum Orbi, virum illum,
qui

„ qui mihi illuxerit doctrina , quam
„ ignorabam , adjuncta laude debita ,
„ & gratiarum actione devotissima .

„ Quarto : Eos , vero , qui nec se-
„ cundum normam Judicii , neque
„ per modum correctionis fraternæ ,
„ scilicet , non Christianæ , quærunt
„ lumen mihi erranti , sed infamiam ,
„ traductione composita , existimo
„ homines non bonos : qui si putent ,
„ his traductionibus se præstare ob-
„ sequium Deo , ajo , hos , ut pronun-
„ ciavi in sæpèfata Epistola , fovere
„ doctrinam malam , hæreticam , pro-
„ ximamque Atheismo .

„ Quoniam vero , tametsi queam
„ tueri veritatem adversus errores , &
„ mendacia , tamen nequeo munire
„ justitiam adversus Potentiam ; pro-
„ testor coram Deo , & hominibus ,
„ me esse , & fore immunem sive à
„ culpa , sive à nota desidii , si quan-
„ do non præstitero illa , quæ vir gna-
„ vus in defensione suæ famæ & do-
„ ctrinæ solet præstare . Sunt , qui sub
„ specie pietatis intrant : mox vero ,
„ occupata Tyrannide , inferunt vim ,
„ &

„ & gloriantur in malitia, qui poten-
„ tes sunt in iniquitate. Vim vi repel-
„ lere licet sine Auctoritate ; sed vi-
„ ribus deficientibus, invoco Aucto-
„ ritatem, quæ sit innocentia præsi-
„ dium.

Quid tibi videtur, Theophile? plu-
rima sunt, quæ stupefaciant Virum,
quantumvis pium, & eruditum. Ta-
lia à Talibus?

His adjungo ex eodem meo Com-
mentario hanc Quæstionem, à me
motam, & definitam:

Unde his mendaciis tantus progressus.

„ **H**Æc dixerim, Pater Rev. ad
„ Objectiones, quas Jocosus ex-
„ aggerat ex persona Catholicorum,
„ non per jocum, sed vere & realiter.
„ Libet porro scrutari, quot, qui-
„ busve pedibus mendacia hæc per-
„ vadant ubique locorum, cum alio-
„ quin dicantur habere pedes curtos.
„ Paucis. Gradiuntur pedibus duo-
„ bus: Quadrupedia enim non men-
„ tiuntur. Quibus? Ignorantia cre-
„ dulonum, & interventione Caco-
dæmonis.

„dæmonis. His duobus pedibus,
 „mendacia, non quævis, sed hæc,
 „ambulant. Mira, inquis, audio,
 „& sciscitaris de progressu menda-
 „ciorum, verusne sit? Opportune,
 „dum hæc scribo, accipio litteras,
 „quæ solæ faciant fidem. Repetii
 „per amicum à quopiam Bibliopola
 „ad Rhenum exemplaria si quæ su-
 „peressent, de Regula credendi, de
 „Luce mentium, & de prima parte
 „meæ Philosophiæ. Is respondit in
 „hæc formalia. *Sciat igitur P. Vestra,*
 „*quod Bibliopola respondeat, se quidem*
 „*omnes à P. V. A. Rev. specificatos li-*
 „*bros recepisse, adeoque ad dispositionem*
 „*suam eosdem asservare, de quibus, prout*
 „*libuerit, disponere possit: non habere se*
 „*spem, eosdem aut vendendi, aut distra-*
 „*hendi, eò quod N. N. Colonia, & alibi,*
 „*opera illa omnibus ita invisa & odiosa,*
 „*vel suspecta reddiderint, quod nemo am-*
 „*plius ad eadem afficiatur: qui & apud*
 „*suos secreto spargere non erubescunt,*
 „*P. V. A. Rev. doctrinam nuperam Pri-*
 „*matus Romani ex scriptura & c. non se-*
 „*cus ac illam Fansenii, è cathedra, pro*
 bare-

„ *hæretica à Papa declarandam. Heu!*
 „ *quid non audent perversi hi, & malitio-*
 „ *si homines!*

„ Nulla porro dies sine linea : seu
 „ nullus Tabellarius sine ejusmodi E.
 „ pistolis. Excurrunt ergo, teste hac
 „ Epistola, hæc mendacia Germaniam
 „ totam. Hollandi enim sunt finitimi
 „ Colonienfibus. Hungari Moravis,
 „ & Austriacis, unde hæc scribo. Imo
 „ excurrunt ab actis Disputationis
 „ Rheinfelsinæ ad mea Opera de Re-
 „ gula credendi, de Luce mentium, de
 „ Philosophia : non gradiuntur mo-
 „ do : saltant : volant. Noto insuper
 „ in his litteris non nominari eos, qui
 „ me traducunt, sed intelligi sub du-
 „ plici N. N. Nimirum sunt terrori:
 „ sunt per se noti ; velut in Orbe non
 „ fit alia ejusmodi Tyrannis, ita ut o-
 „ pus non sit nomine proprio.

„ Gradiuntur ergo hæc mendacia
 „ & pervadunt Orbem Ignorantia
 „ credulorum, & interventione Ca-
 „ codæmonis. Non enim omnis
 „ ignorantia datur culpæ. Ignoro ar-

„tem militarem sine ulla labe meæ
 „conditionis. Alius est immunis à
 „culpa, si Theologiam ignoret: nec
 „tamen Viro non Theologo suaferis,
 „Valerianum peccare in Theologi-
 „cis, ipso, aut ejus textu non consul-
 „tis. Viro inquam; secus, si non sit
 „Vir, sed homo quidam, & credu-
 „lus. Hi ergò secernuntur à Viris;
 „& seponuntur, credituri omnia in-
 „consulte, & imprudenter, quorum
 „ignaviam sagaces illi æstimatores
 „variæ indolis filiorum hominum,
 „taciti inter se rident false, & junc-
 „de. Num ex Viris Principibus, quo-
 „rum interest animadvertere in do-
 „ctrinam male sanam quæ vel levissi-
 „me gliscat ex cerebro cujusvis mor-
 „taliū, postulavit Valerianum aut
 „reum, aut suspectum aut fraterne
 „monendum de ulla parte doctrinæ
 „minus sanæ? Sed Turba hæc Credu-
 „lonum sunt facillimæ impressionis.
 „His vero mendacia illa eructant in-
 „alios, & hoc modo deinceps pro-
 „pagantur: neque Cacodæmone,
 „velut altero pede, opus esset diffamati-
 „oni

„mationi ordinariæ. Mei traductio
 „superat ingenium humanum, imò
 „& malitiam: Fortassis datur exerci-
 „tio patientiæ, longanimitatis, & de-
 „spicientiæ vanitatis vanitatum. Nec
 „tamen putes, me hinc duntaxat pe-
 „tere argumentum de interventione
 „mali spiritus; sunt & alia plura, qui-
 „bus ad id credendum persuadeor,
 „quæ brevitatis studio prætereo: suf-
 „ficiat dicere, Cacodæmonem pa-
 „trem esse Mendaciorum, turbarum
 „concitorem, osorem Christianæ
 „charitatis, tabescentem odio & in-
 „vidia. A tali Cacodæmone libera
 „nos Domine: Scribebam Brunæ
 „Anno Domini 1653. Die 10. No-
 „vembris.

PUtasne, Theophile, candorem
 meum Orbi propalatum, de ad-
 mittenda cum gratiarum actione cor-
 rectione meæ doctrinæ, si ea exorbi-
 tet à regula fidei, meruisse apud Jesui-
 tas Christianam correctionem? Mi-
 nime. Congeminantur publicę voces,
 Valerianum in Urbe esse convictum
 do.

doctrinæ hereticalis, & ideo a motum
à Disputatione contra hæreticos: pro-
hibitum insuper edere sua scripta: &
velut fama hæreseos non me con-
spurcet ad votum calumniantium,
aggrediuntur Epistola, ad me scripta
à Principe, exprobrare mihi impuri-
tatem morum, subdelegatis ad hanc
calumniam Viris spectabilibus, Reli-
giosis, & doctissimis: ut, publicatis
exemplaribus hujus Epistolæ, vehe-
mentior esset præsumptio contra
Valerianum, si taceret: taciturus au-
tem putabatur, prohibitus, typo quid-
quam vulgare. Edidi tum secundo
meum Commentarium in Jocosum,
cum Appendice, cujus majorem par-
tem subjungo.

APPENDIX
AD
COMMENTARIUM
VALERIANI MAGNI
FRATRIS CAPUCCINI,

in librum infamem

M. Jocosi Severi Medii,

cui accedit

APPENDICULA.

VALERIANUS
LECTORI.

„ **A** Nno præterito , hoc ipso
„ mense Februario , sub cujus
„ finem scribo , destinaveram
„ typo hanc Appendicem : sed occur-
„ rebant causæ , ob quas meam fa-
„ mam litarem alterius honori. Nunc
„ vero vulgatur scriptum sub hoc ti-
„ tulo ;

„ *Causa , cur Gelsiff. Principi Ernesta*
„ *Landgravio Hassie non probatur ha-*
bitatio

„bitatio PP. Capuccinorum in Oppido S.
„Goaris.

„Id verò urget editionem Appen-
„dicis, & additionem Appendiculæ:
„illam præmitto qualem conscripse-
„ram ante annum: hanc subjungo:
„quibus, amice Lector, si addideris
„lectionem mei Commentarii in M.
„Jocolum, cognosces satis clare, ve-
„lut ex ungue Indolem obscuram, in-
„tegro sæculo conspicuam.

APPENDIX.

„**D**Um meus Commentarius in
„librum infamem M. Jocosi Se-
„veri Medii Viennæ, subjicitur præ-
„lo, Ego redux ex Moravia Ratis-
„bonam, hîc deprehendo multo evi-
„dentiùs, esse plerisque fixum, &
„immutum, dehonestare, imò insi-
„mulare errorum in fide Disputatio-
„nem publicam, inchoatam à me, &
„collegis meis Capuccinis cum DD.
„Haberkornio, Calixto, & Crocio:
„cujus traductionis vidi, nedum au-
divi

„ divi , argumenta pernicioſa , mihi
 „ pridem ignota. Recurrit porro pro-
 „ verbium, quo magis tritum, eò evi-
 „ dentius ex frequenti experimento
 „ approbatum, ſcilicet,
 „ *Omnia ſi perdas, ſamam ſervare*
 „ *memento.*
 „ Nec puto, ullam conditionem
 „ hominum perſentiſcere ex ſamâ
 „ læſa plus detrimenti, quam nos Ca-
 „ puccinos, quippe quibus nemo ho-
 „ minum ſit pauperior ex inſtituto,
 „ & magis exutus ornamentis, quæ
 „ conciliant reverentiam viris non
 „ adeò probis, imò notorie malis. Si
 „ ſal inſatuatum fuerit, ad nihilum va-
 „ let ultra, niſi ut mittatur foras, &
 „ conculcetur ab hominibus. Talis eſt
 „ ſors, & indoles Capuccinorum,
 „ quorum indemnitati exiſtimo de-
 „ bere conſuli; non ſolum manifeſta-
 „ tione veritatis, ſed & nonnulla con-
 „ fuſione adverſantium, quos com-
 „ peſcat dentata humilitas, & patien-
 „ tia Evangelica. *Eſtote, inquit mitis*
 „ *& humilis corde, prudentes ſicut ſer-*
 „ *pentes, & ſimplices ſicut columbæ. Ea*
 „ *porro,*

„porro, quæ nunc primum erum-
„punt in meam notitiam, sunt hæc.

„Vulgatur industriâ diligenti, fuis-
„se per epistolam, ex Urbe datam,
„prohibitum mihi, edere controver-
„sias de fide, & vacare conversioni
„hæreticorum.

„Propagatur exemplar literarum,
„ad me scriptarum 8. Julii, anni
„1653. quæ aculeatissime me arro-
„dunt in moribus, nedum in do-
„ctrina.

„Prostat libellus impressus, qui
„conatur evincere, me falso expro-
„basse Auctori anonymo calum-
„niam de doctrina hæretica, mihi
„ab illo imputata.

„Hæc verò, & alia ejusmodi mul-
„to plura, spectant infamiam, desti-
„natam præfata Disputationi publi-
„cæ: quapropter illam, eatenus con-
„spurcatam; volo emundare ab illis
„sordibus.

CAP. I.

*Utrum Valerianus interdica-
tur editione Controversiarum,
& studio conversionis
Hæreticorum.*

„ **P** Ercrebuerat hæc infamia anno
 „ præterito, unde suspicabar, me
 „ traduci apud ipsam congrega-
 „ tionem Eminentissimorum Cardi-
 „ naliū, qui vacant negotiis fidei
 „ propagandæ, quos per Epistolam
 „ percontabar, essentne titulo do-
 „ ctrinæ non sanæ, an alio quovis,
 „ delatus apud exedram illam Pur-
 „ puratorum; Retuli epistolam ab
 „ Eminentissimo Cardinali, tunc
 „ nuncupato Pamphilio, & Præse-
 „ nto ejusdem Congregationis, da-
 „ tam Romæ, 25. Aprilis, anni
 „ 1653. signatam à Dionysio Mas-
 „ sari, Secretario ejusdem Congre-
 „ gationis, cujus authographum ser-
 „ vatur apud me. Hæc Epistola me
 „ certiore facit, Patres illos existi-
 „ mare, non esse consultum Comi-

„tiis Imperialibus, si gravitati ne-
 „gotiorum intercedant publicæ dis-
 „putationes de fide: distinguendum.
 „que inter A catholicos, qui sunt
 „pertinaces, & contumeliosi, & il-
 „los, qui sunt humani, & discreti.
 „Cæterum habet epistola illa aliquas
 „periodos, unde solutio propositæ
 „quæstionis peti debet. Reddo lati-
 „nitati id, quod Italicè scribitur.
 „Exordium illius epistolæ est hoc:

Opinio olim concepta de zelo, &
præstantia Vestra R. erit semper ea-
dem apud hanc Sacr. Congregationem
de prop. fide: quapropter debet tan-
dem deponere suspiciones illas, quibus
perturbatur, præcipuè verò de concer-
nentibus Disputationes, quas Vestra
R. invir cum Ministris hæreticis.
 „Tale est exordium: adjungo perio-
 „dum extremam. Cæterum Persona,
 & doctrina Vestra R. adhibebitur in
 omnibus gravioribus occasionibus, quæ
 contingere possint. Omitto alia ejus-
 „modi: hæc enim sufficiunt viris
 „candidis, & prudentibus.

CAP. II.

Satisfit objectis contra Valerianum in Epistola, ad eum data, 8. Julii 1653.

„ **A**uctorem Epistolæ non pro-
 „ palo: qui legit intelligat. Re-
 „ spondi anno præterito, 14. Julii, &
 „ sub finem mei Responsi, exarati
 „ idiomate Italico, excuso, quòd non
 „ satisfecerim omnibus objectioni-
 „ bus, usus his verbis formalibus,
 „ nunc Latinè redditis;

*Epistola tua complectitur centum
 alia capita, non concernentia negotium
 hoc, quæ prorsus transilio, ne te affli-
 gam, si ad singula reponerem, quæ re-
 ponenda essent.*

„ Fateor me credidisse, Epistolam
 „ præfatam fuisse conceptam, & di-
 „ ctatam minùs consultè magisque
 „ speravi suppressionem, quàm ti-
 „ muerim propagationem: ut ut ve-
 „ rò successisset, malui apud Scripto-
 „ rem malè audire, quàm eum contri-
 „ stari

„stari confutatione erubescenda.
 „Imò eadem ratione nunc quoque
 „mihi tempore à pluribus, quæ pos-
 „sem dicere in rem meam, ratus,
 „meam patientiam non fore acu-
 „leatius laceflendam. Nullius mor-
 „talium favorem mercabor, prosti-
 „tutâ famâ meâ. Pono illa duntaxat,
 „quæ altius penetrant, punguntque;

Adm. R. Paternitas (inquit)
 non audit omnia, quæ ad me defe-
 runtur; non dico à Iesuitis, contra hos
 enim adversum signum non testæ, aut
 latentis alienationis erexit: sed ab
 aliis laudabilibus Ordinibus, spectabili-
 busq; Religiosis, & catholicis Viris,
 qui certè, prout ad aures meas sapius
 pervenit, longè aliter loquuntur, quàm
Adm. Rev. Paternitas vestra sibi
 imaginatur. Paulò infra: O qualia,
 quibus tamen verè tangeretur, per-
 ciperet: sed nolim *Adm. R. Paterni-*
tatem vestram contristatam, &c.
 Tandem infra subdit hæc: Imò *N.*
 summopere cavit, ut cum præter me,
 Religiosorum quidam doctissimus ac
 præcipuus alterius Ordinis, calamo
 defen-

defensionem ejus suscepturus, vehe-
 menter rogavit, à propalatione unius,
 alteriusve rei, Adm. R. Paternita-
 ti vestrae minùs honorificæ, abstinere-
 tur, ne hæc scandalosa contentio sume-
 ret incrementum, &c. Hominum
 „plures sunt mali, quàm boni, sunt-
 „que pròpior ad concipiendam
 „malam opinionem de aliis, quàm
 „bonam. Per Deum immortalem!
 „quid sentiunt de Valeriano lectores
 „Epistolæ illius? Ad has crimina-
 „tiones Valerianus tacet integro an-
 „no. Silentium hoc est suspectum.
 „In faciem hæc exprobrantur Vale-
 „riano, & tamen obmutescit. Num
 „contremiscit, veritus accusatio-
 „nem, & Severitatem Judicis? Imò
 „verò; est cur ponamus trepidatio-
 „nem hanc ipsissimam causam silen-
 „tii, eò magis suspecti, quò Vale-
 „rianus est alioquin plus æquo ani-
 „mosior. Consideretur hic illius Epi-
 „istolæ textus:

*Si non desierit: compelli
 me, & in conscientia obligari
 non tantum ad demonstrandum rem*

omnem cum omnibus circumstantiis
 sue Sanctitati, atq; Eminentissimis
 Cardinalibus Pamphilio, & Ghisio, &
 Congregationi de propaganda fide, sed
 etiam, &c.

„ Quanta, licet non malè meritis,
 „ patior, quia propulsaverim contra
 „ Auctorem anonymum crimen de
 „ doctrina hæretica! Sed dic Vale-
 „ riane, quâ machinâ detrahes au-
 „ thoritatem Viris laudatissimis, spe-
 „ ctabilibus, doctissimis, religiosissi-
 „ mis, qui, teste illâ epistolâ, te car-
 „ bone tam atro notarunt? Undique
 „ angustia. Ignoro Personas: quas,
 „ tametsi nossem, forassis non inces-
 „ serem pro merito. Sunt individua
 „ vaga: sed dictorum petulantia est
 „ præcisa, & signata. Ecquidem sa-
 „ tis intelligo ex ipsa epistola, vidi
 „ illos esse egregios ardeliones in exa-
 „ cuenda rixa. Ultronei accurrunt,
 „ suggeruntque ligna igni, plus æquo
 „ flagranti: at vero latent sub specie
 „ innocentiaë propugnataë. Tacebó-
 „ ne? Scio quid faciam. Subjiciam
 „ viros illos doctissimos, & specta-
 „ bilissimos

„bilissimos quæstionibus: eosagam
 „in equuleum, quo crucientur in
 „honore, si non expriment, effun-
 „dantque in Orbem probra, impu-
 „rata Valeriano. Ago ætatis meæ
 „annum sexagesimum octavum, &
 „quingagesimum tertium in Ordi-
 „ne Capuccinorum, in quo nulla est
 „dignitas, quæ mihi non obtigerit
 „aut suffragio regulari, aut quam
 „non abnuërim: adhibirus insuper
 „tractandis gravioribus negotiis à
 „Regibus, Cæsaribus, & summis
 „Pontificibus: visus propterea in
 „Aulis omnium penè Principum
 „Catholicorum: nec tamen scio, me
 „aliquando fuisse juridicè accusa-
 „tum, denunciatum, aut inquisitum.
 „Non effero, si quid cum laude præ-
 „stiti: infamiam duntaxat, quæ mi-
 „hi inuritur, detergo. Non delitui
 „sub modio, sed de candelabro aut
 „illuxi, aut infordui.

„Itaque eos, qui eatenus, ut di-
 „ctum est, cudunt aduersum me præ-
 „sumptionem violentissimam in
 „malum, subjicio huic torturæ:

Pronuncio, viros illos, (fortassis in-
 noxios) esse *Nebulones spectatissi-*
mos, doctissimosq; mentiri impudentis-
simè, si crimina illa non propalaverint.
 „ Judicibus verò; nominatis ad ter-
 „ rorem meum, humillimè juxta, &
 „ fidentissimè dico; *Quis ex vobis ar-*
 „ guet me de peccato, cujus cognitio
 „ conveniat Foro vestro? Nullum
 „ per D E I gratiam extitit meum
 „ factum, ex utero matris ad hanc
 „ diem, quod, vel leviter, dehonestata
 „ re possit meam aut præteritam, aut
 „ præsentem conditionem. Huc ade-
 „ store Ardeliones: loquiminor, &
 „ propalanto super tecta, quæ in au-
 „ rem dixistis, & mentiti estis.
 „ Sed sunt, qui sentiant, his con-
 „ tentionibus scandalizari Catholi-
 „ cos, nedum Hæreticos. Ipse sum
 „ in eadem sententia. Scandalum
 „ fuit, imputare Capuccinis, edito
 „ libello anonymo, doctrinam hæ-
 „ reticam. Huic scandalo consultum
 „ fuit, demonstratâ innocentia no-
 „ strâ. Scandalum est, constituere
 „ Valerianum, scripto publicato, sub
 præ-

„præsumptione violentissima mul-
„torum criminum. Huic scandalo
„occurritur equuleo , seu torturâ
„præfatâ. Sed sint , qui has ipsas
„innocentiæ manifestationes dent
„scandalo. His dicitur : *Necesse est ,
ut veniant scandala.*

Ductis ergo Jesuitis in illo E-
quuleo , præstolabar aut resti-
tutionem famæ , aut juridicum pro-
cessum contra meas hæreses , & alia
crimina : at verò cœpi contremi-
scere , cum intellexi , Jesuitas dedu-
cere Principem ad Summum Pon-
tificem , accusaturos Valerianum , &
postulaturos prohibitionem , imò
incendium publicum , & infame mei
Commentarii in Jocosum. Sed nec-
dum scio , me accusari , multò mi-
nus prohiberi , suspendi , aut suppri-
mi Commentarium illum. Prodiit
tamen Decretum , mihi exitiale ;
nempe hoc ;

Decretum S. Congregationis
 generalis de propaganda fi-
 de, habitæ die 6. Decem-
 bris, 1655.

SAcra Congregatio, justis de causis
 mota, deliberate decrevit, nulli Mis-
 sionario Apostolico, cujuevis gradus,
 conditionis, præminentia, Religionis,
 status, &c. in posterum licere aliquod
 Opus proprium, seu alterius, sub quovis
 pretextu, per se, vel per alium, seu
 alios, typis mandare, absq; ipsius S. Con-
 gregationis expressa licentia in scriptis
 in forma solita, &c. sub pœna privatio-
 nis Officii, Vocis activæ, & passivæ, sup-
 pressionis ejusdem Operis, & excommu-
 nicationis latæ sententiæ, ipso facto in-
 currenda, ac soli Sanctissimo D. N. re-
 servatæ: præcipiendo suprascriptis, & cui-
 libet ipsorum, ut in casu quo dictam li-
 centiam obtineant, eandem in ipsius Ope-
 ris initio imprimere teneantur sub iisdem
 pœnis. Non obstantibus quibuscunq; pri-
 vilegiis, facultatibus, licentiis, &c. etiam
 orete-

oretenus alias datis, seu concessis: quæ omnia & singula per præsens Decretum revocata omnimode censeantur, ac pro revocatis habeantur.

Concordat cum suo originali in
(L.S.) Cancellaria Apostolica ex-
istente.

Benedictus de Rubeis Cancell.

Decretum hoc dicitur sancitum, & promulgatum occasione cujusdam Missionarii Apostolici, qui ad Mosæ trajectum ediderit libellum famosum in quendam Episcopum, quod mihi, velut Missionario, fuit à Nuncio Apostolico in Aula Cæsarea intimatum.

His verò præclare gestis, Princeps reducit in Germaniam, Beato Joanne à Rosenthal Jesuita, eidem quondam à confessionibus, mortuo in Urbe: Jacoso quoque sine joco extincto. Porro vigore hujus Decreti deprehendi, & consideravi me imbellem: Ego enim sine usu præli sum inermis in con-

fictu contra invasores famæ bonæ,
 & propagatores infamiæ teterrimæ,
 frustra invocata tot annis auctori-
 tate Judicis, necdum discussis tene-
 bris, quas Jesuitæ offundebant: qua-
 propter cœpi timere novos assultus,
 præstolabar tamen auxilium ex alto.
 Sed non propterea desideo iners, sed,
 execratus Jesuiticam tyrannidem,
 Decretum illud apud S. Congrega-
 tionem asserui subreptitium, & apud
 Summum Pontificem denuncio So-
 cietatem Jesuitarum, corruptam,
 aut hæresi, aut atheismo, observatu-
 rus, ut se defendant, ut me accusant.

Dum verò hæc actitantur, exhi-
 betur mihi Epistola, ad me exarata
 à Principe, quam ubi perlegi, occur-
 rebat exprobratio, facta à Semei
 Regi David, cum fugeret à facie
 Absolon: *Egredere, egredere* (cla-
 mat Semei) *Vir sanguinum, vir Be-*
lial: reddidit tibi Dominus universum
sanguinem Domus Saul. Semei consi-
 derabat David ejectum, profliga-
 tum, & planè exterminandum, cui
 pro-

propterea petulantius exprobrabat iniquitatem in Regem Saul.

Sed mi Theophile, qualem existimas tenorem illarum litterarum? Dicam paucis: Est talis, qualem Jesuitas puduit exarare sub suo nomine: Pudet & me, reponere totam Epistolam: Subjungo tamen litteras meas, ea de re scriptas ad S. Congregationem. Arrige aures, Theophile, sed subaudi Jesuitas in Persona Principis.

Eminentissimi, &c.

„**P**ostremis meis litteris, quas prima Maii scripsi ad S. Congregationem de fide prop. opposui
„Decreto mihi intimato subreptionem: hisce verò expono ejusdem
„Decreti duplex malum, inde mihi
„obveniens: nempe animantur, &
„armantur plurimi ad conspurcandam meam famam: Ego verò exutor armis defensivis.
„Plures sunt, qui me volunt infamem, scilicet, Jesuitæ, & tres illi
Hære-

„ Hæretici, cum quibus inieram Dis-
„ putationem publicam. Hi oppo-
„ nunt meæ doctrinæ catholicæ tex-
„ tus sacros: Illi affingunt mihi Pro-
„ positiones hæreticas contradicto-
„ rias illis, quas ad oculum habent li-
„ bri, à me typo vulgati. Ego vero
„ Missionarius Apostolicus, de vestra
„ auctoritate, & mandato prohibeor
„ retundere hos, & illos sine vestra
„ facultate, nunquam obtenta, nec, si
„ sustinuerò, obtinenda. Facti veri-
„ tatem ostendo duobus argumentis.
„ I. Jesuitæ, cum disponentur pu-
„ blicè imputare mihi hæresim, prius
„ obtinuerunt à Vobis (Patres Epi-
„ scopis) prohibitionem, mihi
„ factam titulis honestis, de non con-
„ tinuanda Disputatione inchoata,
„ & imprimendis meis ea de re Tra-
„ ctatibus: qua prohibitione illi ar-
„ mati, me inermi, ediderunt libel-
„ lum anonymum, quo traducor,
„ velut asseruerim, Primatum Ro-
„ mani Pontificis non posse probari
„ ex sacro textu: tamen si meus tex-
„ tus habeat, quod non possit pro-
„ bari

„bari ex SOLO sacro textu. Concla-
„matumque fuit ab illis contra Va-
„lerianum, quasi hæreticum, amo-
„tumque eo titulo à disputatione,
„& à publicatione suorum Operum,
„me frustra tot annis implorante
„vestram providentiam, & prote-
„ctionem, non ex defectu vestro, sed
„ex industria, & arte Jesuitica.

„ 2. Quoniam vero non sum eo-
„usque hebes, ac stolidus, qui patiar
„tantam infamiam, compescui illo-
„rum petulantiam, editâ multiplici
„Apologiâ, quam cum ferre neque-
„ant, procurarunt in Urbe vario
„molimine edi Decretum illud, quo
„destituor usu typi, non solum ne
„inclarecam aliqua laude ingenii, &
„doctrinæ, verum etiam ut contra
„inermem insurgant armati edendis
„libellis ad meam infamiam. Testor
„Deum in animam meam, quod ab
„intimatione præfari Decreti, cœpi
„circumspicere, sicunde prodeat ali-
„quid ejusmodi: prodiit verò 17.
„Maii, Epistola Celsissimi Principi-
„pis Ernesti Landgravii Hassiæ, scri-
pta ad

„pta ad me Rheinfelsâ , 28. Martii
 „anni labentis , sub hac severissima
 „comminatione , sua propria manu
 „his verbis exarata :

*Si volueris , contra meam expecta-
 tionem , super hoc scripto respondere ,
 non potero praterire , quin id ipsum A-
 lexandro nostro Magno ostendi cu-
 rem.*

„ Hæc porrò Epistola , quæ implet
 „sex folia , exhibet plurima , digna
 „gravi animadversione , quam pro-
 „pterea optarem typo vulgari , si spe-
 „ctarem duntaxat meum privatum
 „commodum : volo tamen inde de-
 „libare nonnulla , quæ confirmant
 „veritatem facti , quod mihi confir-
 „mandum proposui , scilicet , quod
 „eâ prohibitione armentur illi , me
 „exarmato. Cùm verò multa , ut di-
 „xi , sint in hac Epistola digna gravi
 „animadversione , unum est planè
 „intolerabile viro non hæretico , &
 „non infami. Ait bonus ille Prin-
 „ceps :

*At , prout ante monui , satius erit , si
 Romam eas , atq; illic defendas Rhein-
 felsensem tuam assertionem , non posse
 nimirum*

nimirum Primatum Romani Pontificis (id est iurisdictionem ecclesiasticam S. Petro, atq; in eo ejus successoribus concessam) ex solo sacro textu probari; si causam istam peregeris, te reducem, & victorem cum processione excipiemus, scriptumq; Patris Rosenthal Coloniae, & Moguntiae publicis flammis deinde exuretur.

Hæc ille; & paulò supra sic inquit:

Mi Valeriane, si quantum tua valeant experiri cupis, Romam quaso proficiscere: sumptus itineris non tantum ego largiar, sed & à Superioribus licentiam pro te petam, ut & sistere te possis coram Summo Pontifice Alexandro V I I. atq; illic causam tuam agere, &c.

Ait ergo, me disputantem Rheinfelsæ cum Haberkornio, asseruisse, has duas Propositiones, quas fateor, esse hæreticas:

1. Iuridictio Ecclesiastica Sancto Petro concessa, non potest probari ex solo sacro textu:

2. Iuridictio Ecclesiastica concessa

sa in Sancto Petro ejus successoribus non potest probari ex solo sacro textu.

„ Equidem in Actis Rheinfelsinæ
„ Disputationis, typo editis dixi:

Hanc Thesin (de Primatu Romani Pontificis) non quimus inferre ex solo textu sacro , siquidem in Bibliis nulla fit mentio Pontificis Romani.

„ In Epistola verò apologetica ad
„ P. Bonaventuram, sæpius typo vul-
„ gatam , & à Principe in præfatis
„ ejus litteris examinatam , meam
„ sententiam de hac quæstione sic
„ expono:

Christus concessit D. Petro Primatum super universam Ecclesiam :

„ Hæc propositio potest probari
„ ex solo sacro textu , scilicet , hoc
„ præcipuè, *Pasce oves meas.*

Christus voluit, Primatum, D. Petro concessum, transire ad Episcopos Petri successores:

„ Hæc propositio potest probari
„ ex solo sacro textu , illo præcipuè,
„ *Super hanc Petram edificabo Eccle-*
„ *siam meam.*

Petrus sedit Episcopus Urbis Romæ:
Hæc

non
ina
na-
e ex
bliis
ad
yul-
atis
ana
sic
ma-
bri
hoc
Pe-
opos
bri
uè,
eccle-
ma:
lac

„ Hæc propositio nullo modo pot-
est probari ex sacro textu: proba-
tur tamen ex traditione Apostolica,
& Ecclesiastica.

„ Sic ego sensi, sic sentio. Id testan-
tur plurimæ meæ Epistolæ, scripto
exaratae ad ipsum Principem, ad
S. Congregationem de fide prop.
ad alios plerosque. Id evincunt
illi ipsi mei Tractatus, in quos Prin-
ceps suis litteris animadvertit: &
tamen traducor ad sensum contra-
dictorium hæreticalem. Quid co-
gitem? Princeps protestatur, se non
habuisse Socium in fabrica suæ E-
pistolæ. Quid igitur dicam? vel
ignoro, vel supprimo. Reliqua hu-
jus Epistolæ pene omnia sunt ejus-
dem coloris.

„ Ut verò mihi inurat culpam do-
ctrinæ hæreticalis, interpretatur
testimonium, & laudem S. Con-
gregationis de bonitate meæ do-
ctrinæ, hoc Elogio.

Noli autem (inquit) existimare,
mihi, aliq̃ cognitam non esse cau-
sam, cur tibi, cum Ratisbonæ esses, Ro-

ma

mā mandatum fuerit, ne quos alios libros publicares: interpretaris quidem tu, id ad politicas considerationes factum fuisse, ne Protestantes inde offenderentur: at quæ verisimilitudo in eo? & cur P. Keddio Iesuitæ, aut P. Alphonso Staimos Augustiniano talis inhibitio facta non est? quorum uterq; hic publicè è suggestu concionibus, aliter multis editis scriptis, non cessabat in eisdem Comitibus Protestantes infestare. Certe risum mihi excusserunt approbationes, & encomia, quæ pro te citasti. Dominus Meshovius quidem qui alias censura librorum præesse non solet, ut & alii Colonienses, in lætitia illa, quam de conversione mea conceperant, non fuere parci talium. At quis non novit, quam facile istæ approbationes impetrentur, dum multa in honorem personæ, quæ talia petit, transmittantur; quod si ad exactam, & rigidam incudem revocanda essent, asperiores censuram vix effugerent. Hac ille.

„ Ut autem profundius eradicet
 „ opinionem de bonitate meæ doctrinæ,
 „ utrinx, alio argumento enervat
 vestram

„ vestram ea de re sententiã, exa-
 „ ratam litteris ad me datis, conce-
 „ ptis, & subscriptis à Secretario S.
 „ Congregationis, inquit,

*Litteræ autem D. Massarii, qui
 Congregationi de pr. f. à secretis est,
 parum ad rem faciunt: aliter enim
 per civilitatem vix poterat tibi re-
 spondere.*

„ Princeps non est benè informa-
 „ tus: ego enim nullam Epistolam
 „ accepi unquam ab illo D. Secre-
 „ tario: tantum ille abest à partiali
 „ affectu erga meam Personam. Ve-
 „ rum sufficitur alia objectio, si hæc
 „ non censeatur congrua: nimirum
 „ sic succedit textus Epistolæ:

*Minus benè etiam ergo Patres So-
 cietatis affectus (scilicet Massarius)
 tuo in eodem odio tanto promptius po-
 tuit velificari.*

„ Cum vero hisce interpretationi-
 „ bus obstarer non damnatus Romæ
 „ meus Commentarius in M. Joco-
 „ sum, quid comminiscitur, ne, vel
 „ hinc, extet argumentum, meam
 „ doctrinam non esse damnatam in
 „ Urbe?

„Urbe? Sic interpretatur neglectam
„censuram:

Noli autem existimare, tui causa
non prohibitum fuisse Romæ Commen-
tarium tuum: contigisset id haud du-
bie, nisi prudenti consilio consultius vi-
sum fuisset talia suppressere, ne magis
curiositas ex prohibitione accenderetur.

„Hic Commentarius non fuit ve-
„nalis: nec ejus ullum exemplar fuit
„ulli communicatum, nisi ex mea
„dispositione, qui servabam omnia
„exemplaria, quæ non fuerunt sup-
„pressa.

„Itaque si quis censeat de mea Do-
„ctrina ex sententia hujus Principis,
„ea est hæretica. Quid vero sentiat
„de mea Persona, declarat hoc Elo-
„gio:

Facile hinc apparent motus animi
tui: & quidem de re metuendum fuis-
set post causam tuam Romæ damna-
tam.

„Nimirum, si ea damnatio non
„fuisset dissimulata prudenter. At
„vero quid in eo casu deliberasset
„Valerianus? paucis innuit.

Vidi

Vidi enim (inquit) te multo majores , cum semel laxarunt fræna affectibus suis , in quas postea misérias se non præcípites dederant ?

„ Demum occurrit famæ universa-
 „ li de mea cooperatione ad ejus redu-
 „ ctionem ab hæresi ad fidem catho-
 „ licam , quam expungit , ac denigrat
 „ sequenti contestatione.

Inter alia autem , quæ in te displicere possunt , jactantia tua ista est , quæ nunquam non gloriaris de tua Apostolica ad has Rhæni partes missione , quam tu quidem cum ipse sollicitaveris , non decebat de ea tantum triumphum agere , & tanquam si multa eximia patraveris , te efferre. Crede mihi , non ita affectus erat P. Rosenthal. Præstitisti forte aliquid ad Conjugis meæ conversionem , in qua Deus tua opera uti voluit : at extra hanc , non est , quod alia tibi trophæaingas. Ratonii Bomburgii conversio ad fidem catholicam falso tibi ascribitur æque , ac mea ; uterque enim nostrum plus profecit lectione librorum de fidei controversiis , quam colloquiis Religiosorum , & debemus id do-

D

num

Vidi

num divina miserationi, & gratia. Non dico hoc ideo, quod me tui pudeat, prout tu id interpretaberis, sed ut veritati patrocinium præstem. De dotibus tuis, quas Deus tibi non temnendas largitus est, plus præsumis, quam debebas, abutens illis ad fastum, & vanitatem. Ipse nosti, cum primum me Vienna apud Alphutanium Principem vidisti, me jam semina catholice veritatis in pectore fovisse: tu autem ultro (id est falsissimum) per litteras operam tuam Romam obtulisti, ut huc veniendi potestas esset, putabas nimirum pro Dei gloria, aut, quod vereor, pro tua quoque gloria, aliquid magni præstandi occasionem fore.

Hæc Princeps: qui insuper tribuit meæ felicitari, quod Hæretici, à se provocati, noluerunt mecum disputare, velut sim impar pro tali munere.

Debes autem (inquit) hoc fortune beneficium; quod tres illi Protestantium hæreticorum doctissimi Calixtus, Crocius, & Haberkornius, metu aliquo, ne inter se discordes in mutuas rixas prorumperent,

rent, *Fraucofurtum* venire recusarunt, si enim eò venissent, quaso quid de te factum fuisset?

„ Hæc sane, & alia multa, quæ habet ejus Epistola, objiciuntur mihi, „ acerbe satis: & tamen excusat, quod „ acerbiora cohibeat.

Opera pretium (ait) non est longiori refutatione omnium aliarum tuarum calumniarum, & ineptiarum immorari, quas contra R. Patrem Rosenthal, totamque Societatem effutisti, &c.

„ His ergo à me relatis, probatum „ volo Vobis (Patres Eminentissimi) „ vestras prohibitiones, de non edendis meis Operibus, animasse, „ & armasse, animare, & armare „ Hæreticos, & Jesuitas, ad conciliandam mihi infamiam hæreseos, „ & morum corruptorum, me exarmato: quibus præpeditus talia parior. Christiano pudori lito neglectam exaggerationem hujus facti. Vos ipsi, Patres sapientissimi, „ recogitate, quæ prudens reticeo, „ & decernite decernenda: meque

„subducite à dura necessitate confu-
 „lendi meis rationibus ex dictamine
 „legis naturalis, ubi deficiat auctori-
 „tas publica, cui humillimè com-
 „mendo causam meam. Dabam-
 „Viennæ, 27. Maij. Anno 1659.

His adjungo Epilogum, ceu coro-
 nidem harum litterarum, qua
 complectitur quidquid infandi, & ne-
 fandi imputari possit Homini spur-
 cissimo. *Imo, inquit, securus sum, si
 quis decimam partem tuorum defectuum
 monstret, illum à consortio Ordinis istius
 protinus eliminandum.* Non tamen no-
 minat meas blasphemias, adulteria,
 fornicationes, ebrietates, homicidia,
 aut ullum aliud flagitium: retuli e-
 nim omnia ejusmodi ad S. Congrega-
 tionem in præfatis litteris.

Quid tibi videtur, Theophile? Di-
 cam, quid mihi videatur. Hoc ipsum,
 quod tibi. Volo tamen expendere ac-
 curatius hanc antilogiam, inseren-
 dam, defuncto Valeriano, Annali-
 bus, in quibus infamia Valeriani cen-
 sebi-

sebjur inter portenta , & miracula
Societatis : Contraho potiora in u-
nam summulam.

Imputantur mihi præcisè in termi-
nis duæ Hæreses.

Pronuncior damnatus hæresis à
Summo Pontifice.

Si quid boni operis præstiti , id
vertitur vitio procuratæ laudis hu-
manæ.

Si quæ talenta mihi sunt à Deo
concessa , vituperantur , ut malè im-
pensa.

Demum contemnor , velut indi-
gnus , qui vivam in Ordine Capucci-
norum.

Hæc est Synopsis calumniarum ,
quæ , ut exprobratæ in faciem , evase-
runt in contumelias , & convicia ,
quibus respondet neglecta in litteris
consueta urbanitas , versa in severita-
tem Personæ indignantis & castigant-
is scelera , & infamiam.

Porro hæc indignatio transit à
Mardochæo in universam gentem
Capuccinorum. Capuccini sunt igno-

rantes ; ridiculi ; inepti Missionibus apostolicis : alta præsumentes : sunt scandalo hæreticis ob præsumpta merita ex vitæ austeritate : demùm cùm exeunt claustrum , sunt pisces extra aquas , & propterea pellendi ex S. Goare.

Heu me ! *Quid sum miser nunc dicturus : quem Patronum rogaturus : cùm vix justus sit securus ?* Non tamen dejicior. Testor Deum , quod de imis visceribus cordis mei parco Jesuitis : oro Deum pro illorum incolumitate, paratissimus ad obsequia : imò me miseret eorum. *Quomodo obscuratum est aurum optimum !*

Nihilominus consulere oportet meæ famæ ab hac insectatione, & Ecclesiæ catholicæ ab hac peste.

Meam famam scio non esse læsam apud illos , quibuscum convivo : apud alios verò , qui me ignorant , nec aliunde sciunt , quàm ex Jesuitarum industria , pessimè audio : horum verò sunt multa centena millium. Jesuitæ servant in cavea famam aliam
tam

tam, quam emittunt, pervasuram,
celerrimè Regna, & Provincias, ne-
dum Urbes, & familias. Ad nutum
Chori-magistri clamant, & conci-
nunt Musicantes: Ad nutum unius
Jesuitæ, laudantur, & vituperantur,
quos volunt: Sunt in scholis multæ
centuriæ Scholium, qui eadem die
implent vocibus illis Urbem quan-
tumvis magnam: taceo reliqua ejus-
modi adminicula.

Mea porro infamia urit consan-
guineos, affines, Ordinem Capucci-
norum, atque insuper est indecora
Catholicis: & licet duplici editione
mei Commentarii in Jocosum obsti-
terim qualitercunque, tamen, cum
ille Commentarius nec sit, nec fuerit
venalis, pauca enim exemplaria com-
municavi prudentioribus, existima-
vi id sufficere ad sedandum pruri-
tum calumniandi: Sed, ut vides Theo-
phile, plaga refricata manavit san-
guine.

Consulturus ergo meæ famæ,
eogor innuere aliqua, ex quibus

Homines sanæ mentis intelligant ;
me fore Asinum stolidum ; insuper
suspectum hæreseos, & sceleratum,
si iudicium de falsitate calumniarum
non ejiciam ad victoriam.

Nil omnium confirmat Jesuitarum
imposturas vehementius illo
Decreto, quo prohibeor edere quid-
quam meorum Operum. Illud
est, instar sigilli apostolici, appen-
sum authographo, ex quo da-
mnor hæreseos, & scelerum infando-
rum.

Decretum hoc suavit Celssissimo
Landgravio Ernesto, esse verissimas
criminationes Jesuitarum contra
Valerianum. Cur non ita crederet
vir prudens? cur inde vir candidus,
& amans fidei catholicæ, non ex-
probraret mihi hæreses, & scelera
mea?

Ridet ille, rident illi laudes, mi-
hi tributas ex Urbe, oppositas fa-
ctis ex eadem Urbe. Sugillant illi
meam stoliditatem, quod his lau-
dibus propulsaverim exprobratio-

nes mihi factas in proscenio Eccle-
siæ.

Quàm rident omnes , ac singuli
universalitatem illius Decreti , qua-
si non petat unum Valerianum ! Sed
illud esto sancitum , ac promulga-
tum in Orbe universo per modum
legis , obligantis omnes , ac singulos
Missionarios Apostolicos totius Ec-
clesiæ : quanti est hæc lex humana , ut
nequeat dispensari in casu infamiæ ,
inde grassantis contra Virum , nec ci-
tatum , nec auditum , nec exauditum :
contra , inquam , virum grandævum ,
optimè meritum de sede apostolica :
qui insuper vixerit annos quinquaginta septem Capuccinus , non eje-
ctus , sed promotus , aut vocatus ad
supremas totius Ordinis præfectu-
ras.

At negatur , illo Decreto absolutè
prohiberi typum , sed illum duntaxat ,
qui exercetur sine speciali facultate
Sacrae Congregationis.

Sumus fungi ? Si uno Valeriano sic
inhibetur typus , post infandas crimi-

nationes Jesuitarum , insanit , qui non intelligit, illum eo Decreto trahi in suspicionem violentam hæresium, & aliorum scelerum.

Sed esto : teneatur Valerianus petere facultatem à S. Congregatione : quare ergo non petit ? Imò postulavi, & expostulavi per annos sex , nectamen obtinui. Paucis te volo , Theophile : Conscripsi anno 1653 : Disputationem , habitam cum D. D. Petro Haberkornio, Ioanne Crocio , & Georgio Calixto , quam, præter ordinarias censuras, iussus ex Urbe , tradidi examinandam Nuncio Apostolico, tunc Ratisbonæ agenti , & Episcopo illius loci , à quibus laudatur Opus ; negatur facultas imprimendi : præcipitur transmitti ad Urbem , ibi examinandum accuratius, nec tamen toto quinquennio quidquam rescribitur. Imò illi , ad quos dicitur directum , negant , se illud accepisse , aut vidisse , Nuncio præfato ostendente Epistolam in contrarium.

Quid hoc monstri ? Exhorrescis,
Theo.

Theophile , Romam innui ream e-
 versæ justitiæ ? Nil minus. Nilve
 quod mireris. Quid sibi vult Spiri-
 tus Sanctus , cùm sic monet : *Noli
 resistere contra faciem potentis , nec co-
 neris contra idum fluvium , &c. cap. 4.*
 Justitia apud Principes justos , &
 prudentes , eversa arte , & potentiâ
 Ministrorum , est frequens : Justitia
 verò , eversa astu , & potentiâ Je-
 suitarum , est multò frequentior :
 neque aliud quidquam sic tonant
 in Orbe afflictis , & oppressis , quàm
 Jesuiticam tyrannidem , exercitam
 in plurimos , & irreverentiam in
 Principes , quorum ministerio ab-
 utuntur.

His porrò enarratis , quid consilii
 mihi suggeris , Theophile ? Infa-
 mia inusta non potest fingi execran-
 da , & spurca magis : prohibeor jure
 naturæ , & ex lege divina illam tole-
 rare.

Extrema quæque , & mortem (sal-
 vâ conscientiam) malo subire quàm
 non obsistere.

Jesuitæ, toto sexennio postulati apud Judicem competentem tot calumniarum, contumeliarum, & conviciorum, non puniuntur.

Jesuitæ vel non prohibentur inferri ulterius, vel prohibiti non parent.

Mihi esurienti, & sitiienti justitiam, nulla administratur.

Diffamatio præfata confirmatur vehementissimè illo Decreto, sancito, & promulgato à Judice, cujus justitiam, & protectionem imploravi.

Prostant venalia Opera eorum A catholicorum, quibuscum disputavi, à quibus traducor in triumphum, quasi aut profugus, aut ejectus à Disputatione.

Meæ Responsiones, quibus illi convincuntur, & norma habitæ Disputationis comprobatur, supprimuntur in Urbe.

Exclamo, & peto, aut puniri si malus, aut compesci Jesuitas, si innocens, & neutrum obtineo.

Annos;

Annos plus quadraginta impendo
Operi philosophico, & Theologico
ad publicam utilitatem, quod prohibe-
re edere.

Dedi Orbi illa Specimina ingenii,
& doctrinae, ex quibus Viri non vul-
gares sperant incrementa veritatis ab-
ditæ: id verò exhorrent, & præpe-
diunt Jesuitæ.

Recusavi Missionem Apostolicam,
velut intolerabilem Jesuitis, qui, post
excitatas alias turbas, essent tandem
commoturi contra me ipsam Con-
gregationem de eâ propagandâ, Sum-
mumque Pontificem: & tamen co-
actus sum, quod reliquum est meæ æta-
tis impendere huic ministerio.

Annis triginta laboro, gravissima
perpeßus, cum emolumento fidei
catholicæ, sine impensis, sine mer-
cede.

His, inquam, recensitis, quid
consilii mihi suggeris, Theophile,
qui ista legis? Ego, qui ista scribo,
scio, quid faciam. Consolidabo
veritatem meæ Doctrinae: & eni-

tescere faciam meam innocentiam, traductam ad forum humanum, & ad Orbis iudicium. Aggredior id operis. Hæreses mihi imputatæ excusæ sunt, velut à felice, ex hoc meo textu :

Post atatem D. Petri, Pontifices Romani successores ejus habent auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda universa Ecclesiæ, ex cathedra, fidei Christianæ doctrinam, & jurisdictionem segregandi à cætu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant. Hanc, inquam, thesin non quimus inferre ex solo sacro textu, siquidem in Bibliis nulla sit mentio Pontificis Romani : sed neq; ab auctoritate Iudicis Ecclesiastici possumus præcise, sine argumento theologico, confirmare illam thesin : Nos enim inter Decreta Ecclesiastica, fidem concernentia, nullum sciimus, quod Pontifici Romano tribuat expressè infallibilitatem auctoritatis.

Profiteor in medio Ecclesiæ catholicæ paulò explicatius quàm feci, meam de illa quæstione sententiam, pridem à me publicatam in
Urbe

Urbè apud præcipuos S. R. C. Cardinales, hoc scripto.

NODUS QUÆSITUS
IN SCIRPO

VALERIANI MAGNI

Fratris Capuccini,

Ad

P. LUDOVICUM

à Salice, Sacerdotem ejusdem
Ordinis.

„**T**Ua charitas, & prudentia, mi
„charissime Ludovice, deside-
„rat rescire rationem, cur in Dis-
„putatione anno 1652. habita cum
„D. Petro Haberkornio, dixerim,
„me non scire ullum textum sacrum,
„nullumve Decretum Oecumeni-
„cum, quod præcisè in terminis tri-
„buat infallibilitatem Pontifici Ro-
„mano, definienti ex cathedra quæ-
„stiones de fide: Videtur enim tibi,
„me hinc debuisse timere tempesta-
„tem post exortam: nec tamen me,
„ob id, existimas minus circum-
spectum:

„spectum : quapropter curiosus in-
 „quiris rationem hujus facti , velut
 „arcanam.

„Tuo postulato paucis satisfacio,
 „tibi que revelo id, quod nolebam.
 „credi factum ex intentione directa.
 „Disponebam meo exemplo , & te-
 „nore mei argumenti theologici pro
 „auctoritate Pontificis Romani, cau-
 „tè revocare , si qui rem occasione il-
 „lius Disputationis , plerosque mo-
 „dernorum Theologorum ab illa
 „præcisa *Infallibilitate* , ad eam lo-
 „quendi formulam, quæ servatur ab
 „Oecumenicis Conciliis, & Summis
 „Pontificibus : scilicet ad illam præ-
 „cipuè , quam citavi ex Concilio
 „Florentino , cui interfuit Ecclesia
 „latina , & græca , cum Eugenio I V.
 „Pontifice Romano, Josepho Patriar-
 „cha Constantinopolitano , interve-
 „niente ipso Imperatore Orientis : in
 „quo Concilio legitur hoc Decre-
 „tum :

*Item diffiniunt , Sanctam Apo-
 stolicam Sedem , & Romanum Pon-
 tificem in universum Orbem tenere pri-*

primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri, Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusq; Ecclesie caput, & omnium Christianorum Patrem, & Doctorem existere: & ipsi in B. Petro pascendi, regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam à D. N. Jesu Christo plenam potestatem traditam esse: quemadmodum etiam in gestis Oecumenicorum Conciliorum, & in sacris Canonibus continetur.

„ Ex quo Decreto, ego Theologicè
„ intuli:

Ergo Pontifex Romanus, cum definit ex cathedra questiones de fide, non potest errare.

„ Huc collimabat series meæ Dis-
„ putationis: videlicet, existimavi, &
„ etiamnum existimo, Theologos nec
„ debere, nec juridicè posse urgere ul-
„ lum, sub nota hæresis, ad assensum
„ assertionis à se illatæ: sufficere, si ur-
„ geamur ad eam fidei professionem,
„ quam decrevit Ecclesia: sufficere,
„ inquam, se profiteri inter Christia-

nos Catholicum, tamen si quis nolit esse Thomista, Scotista, Jesuitista, &c.

Vide, ac considera hunc textum ex secunda Actione Capuccinorum, impressa Coloniae: *Sed prius distinguimus Iudicem Ecclesiasticum à Theologo: Iudex Ecclesiasticus jurisdictione directivâ proponit, & declarat doctrinam fidei Christianæ, quam qui non crediderit, condemnabitur: & coercitivâ damnat hæresim, & separat hæreticum à cœtu fidelium. Theologus verò caret omni potestate coercitivâ: directivam autem habet sine ulla jurisdictione: scilicet, non aliam ab illa, quam exercet Orator supra Auditores, vel ad summum Magister supra discipulos. Non tamen negamus, nonnullos Theologorum sibi conciliare auctoritatem à doctrina, & à sanctitate, alios infamiam, & suspicionem erroris ab ignorantia, & moribus corruptis: quapropter qualitates personales Theologorum distinguenda sunt à pondere argumentorum. Hinc doctrina gratia Decretum legitimi Iudicis*

dicis de doctrina fidei, dicimus Argumentum catholicum, quatenus obligat universam Ecclesiam; Sententiam vero Theologi de doctrina ejusdem fidei, dicimus Argumentum theologicum.

„ In Actione vero Capuccinorum
 „ contra D. Georgium Calixtum,
 „ impressa Coloniae, his verbis circumscribimus nostram sententiam
 „ de infallibilitate Summi Pontificis:
 „ bis:

Verum ne allucinere circa nostram conclusionem, distinguimus, quod auctoritas Papae sit infallibilis, à sententia, quod Christiani teneantur profiteri hanc infallibilitatem. Nos theologicè dicimus, auctoritatem illam esse infallibilem: at non intulimus, fideles Christianos obligari ad ejus professionem: obligantur tamen sub anathemate admittere Decreta fidei, inde emanata, &c.

„ Plura in hanc sententiam dixissem, si ea Disputatio non fuisset
 „ eversa à Jesuitis, damnantibus
 „ hanc meam cautelam: & quidem

„ eâ severitate, ut non solum velint,
 „ Judicium Episcopi Romani pro-
 „ nunciari præcisè infallibile, sed, id
 „ posse convinci ex solo sacro textu,
 „ scilicet absque traditionibus apo-
 „ stolicis, & ecclesiasticis: quapro-
 „ pter toto Orbe conclamatum est ab
 „ illis contra Valerianum, id negan-
 „ tem. Fateor, me sic sensisse, & sen-
 „ tire: scilicet, secerno Depositum
 „ sacrae Doctrinae, firmatum auctori-
 „ tate Dei revelantis, & Ecclesiae do-
 „ centis, à placitis Theologorum,
 „ quorum pleriq; suaderi possunt A-
 „ catholicis, non tamen velut creditu
 „ necessaria ex Decreto Ecclesiae. Qua-
 „ propter liceat mihi, tam atro carbo-
 „ ne notato, humillimè monere sa-
 „ pientiores, ut reducturi hæreticos
 „ ad fidem catholicam, urgeant pri-
 „ mo & præcipuo loco Depositum
 „ sacrae Doctrinae, desinantque faci-
 „ gare A catholicos doctrinis notæ
 „ inferioris. Fateor, me etiamnum
 „ mirari consilium Jesuitarum in
 „ Colloquio Ratisbonensi, in quo po-
 „ tuerunt hanc ipsorum thesin, quam
 „ tamen

„tamen abrupto Colloquio non pro-
barunt ullo argumento.

*Judex generalis, legitimus, ordinarius
omnium controversiarum, quæcunq; pos-
sent oriri in negotio religionis, est Ponti-
fex Romanus, siue solus definiat aliquid,
siue definiat cum Concilio generali. Iste
Judex semper est infallibilis, quando ex
cathedra definit, ut Pontifex, nulli errori
obnoxius, &c.*

„ Hæc Assertio involvit hæc præ-
dicata de Pontifice Romano:

*Est Judex omnium controversiarum,
quæ oriri possunt in negotio religionis.*

Est judex generalis.

Est judex legitimus.

Est judex ordinarius.

*Est judex, siue solus definiat aliquid,
siue cum Concilio generali.*

*Est judex semper infallibilis, quando
definit ex cathedra, ut Pontifex.*

Est judex nulli errori obnoxius,

„ Nonne consultius fuisset pone-
re hanc thesin ex Concilio Floren-
tino?

Pon-

Pontifex Romanus est successor D. Petri Principis Apostolorum : tenet primatum in universum Orbem : est verus Christi Vicarius : totiusq; Ecclesie Caput : & omnium Christianorum Pater , & Doctor : cui à D. N. IESU Christo in Beato Petro tradita est plena potestas pascendi , regendi & gubernandi universam Ecclesiam.

Vel hanc ex professione fidei , præscripta à Pio IV. post confirmationem Concilii Tridentini :

Sancta Catholica , & Apostolica Romana Ecclesia est omnium Ecclesiarum Mater , & Magistra : Romanusq; Pontifex est Petri Apostolorum Principis successor , ac IESU Christi Vicarius , cui vera obedientia præstanda est à Christi fidelibus.

Hæc sapiunt Spiritum , rectorem Ecclesiæ : illa disputantur in Scholis. Nimirum , visum est Spiritui Sancto & Ecclesiæ Patribus , in decursu sexdecim sæculorum irritatis petulantia hæreticali tot Hæresiarcharum , definire , sicut dixi , & non aliter , Auctoritatem ,

& Ju.

„ & Jurisdictionem Pontificis Ro-
 „ mani. Haberemus ex cœtu Hære-
 „ ticorum plures Catholicos, si Ju-
 „ risdictio Pontificis proponeretur
 „ illis, ut jubent ipsi Pontifices. Qua-
 „ propter consultius duxi inire Dis-
 „ putationem ad normam œcume-
 „ nicam, quàm ad exemplum Jesui-
 „ tarum.

„ Sed vir, professione Catholicus
 „ opponit, sub ficto nomine Jocosi
 „ Severi Medii hæretici, auctoritatem
 „ Ecclesiæ decernentis esse nullam.
 „ Miror ignorantiam. Scio hæreti-
 „ cos detrahere Concilio generali au-
 „ thoritatem definiendi quæstiones de
 „ fide: sed num, hac detracta, detra-
 „ xerunt & fidem historicam? Te-
 „ statur in Concilio Florentino Ec-
 „ clesia Orientalis, Romanum Pon-
 „ tificem apud illum semper fuisse
 „ creditum talem, qualem definivê-
 „ re: id verò mihi argumentanti suf-
 „ ficiebat.

„ Instat porrò, definitionem Pon-
 „ tificis esse inefficacem, si non de-
 „ claretur infallibilis. Hæc objectio

non

„non potest moveri ab Hæreticis ,
 „qui nullum recipiunt Decretum
 „Ecclesiæ , ut ab auctoritate infalli-
 „bili. Catholici verò sciunt ex De-
 „creto Ecclesiæ , Papam esse Vica-
 „rium Christi , &c: ex consequen-
 „tia verò theologica inferunt eam
 „infallibilitatem. His satisfactum
 „puto quæsito tuo , mi charissime
 „Ludovice.

HAbes , Theophile , expressam
 meam sententiam de illa quæ-
 stione : sed putasne , Jesuitas , tot tur-
 bis excitatis toto sexennio , ivisse e-
 versum sententiam illam ? Minimè.
 Exhorruerunt Disputationem meam
 publicam in Imperio , quod esset præ-
 ferenda eorum Colloquio Ratisbo-
 nensi. Pono antithesin inter utramq;
 Disputationem.

Illorum Colloquium nullam ha-
 bet fidem certam Protocolli : No-
 stra Capuccinorum Disputatio ha-
 bet indisputabilem , & indisputa-
 tam.

Illorum Colloquium non fuisset
 dura

durabile sine incommodis gravissimis, & consequenter non durabile in multos dies: Nostra Disputatio potuisset extendi ad annos cum voluptate legentium acta, & commoditate Disputantium.

Illorum Colloquium excipiebat calamo sensum verborum, vocetenus prolatorum: Nostra Disputatio edebat typo acta, venalia, & exposita Orbi universo.

Illorum Colloquium recusavit scriptionem Actorum ad litteram, quam urgebant Antagonistæ: Nostra Disputatio urgebat impressionem actorum, quam, tametsi esset pacta, detrectarunt.

Illorum Colloquium rejecit probationem thesisi de auctoritate Pontificis in postremum locum: Nostra Disputatio protrusit eandem thesin ad primam actionem.

Illorum Colloquium fuit abruptum de consilio Jesuitarum, sicut credere fas est: Nostra Disputatio fuit præpedita. Antagonistis non edentibus acta ad normam pactam utrinque.

E

Illo-

Illorum Colloquium posuit hanc thesin : *Judex generalis, legitimus, ordinarius omnium controversiarum, quæcunque possunt oriri in negotio religionis, est Pontifex Romanus, sive solus definiat aliquid sive definiat cum Concilio generali. Iste Judex semper est infallibilis, quando ex cathedra definit, ut Pontifex, nulli errori obnoxius.*

Nos Capuccini posuimus hanc: *Post etatem D. Petri, Pontifices Romani, successores ejus, habent auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda universæ Ecclesiæ ex cathedra, fidei Christianæ doctrinâ; & jurisdictionem segregandi à cætu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant.*

Censeant, qui volunt, utra duarum Thesium sit minus obnoxia contradictioni. Quæ sunt illæ controversiæ, quæcunque possunt oriri in negotio religionis? Quæ illa negotia? Pudet. In negotio religionis sapere oportet ex norma Pontificum Romanorum, & Conciliorum generalium. Denique numera, Theophile, conversos ad fidem catholicam ex il-

lo

lo Colloquio. Hæc addiderim pro
stabilienda catholica veritate doctri-
næ Capuccinorum, in præfata Dis-
putatione.

Supereſt declaratio meæ Innocen-
tiæ, quam deſpero obtinere à Judice,
non ex ejus iniquitate, ſed obſtante
Jeſuitarum arte, & potentia. Heu
quanta, & qualia omittuntur, juſto
terrore malorum, imminentium à
Jeſuitis! Viſ Theophile, dem unum,
vel alterum ſpecimen iniquiſſimi
facti, juſte permiſſi, formidine ma-
joriſ mali?

Jeſuitæ volebant, ut dixi, Capuc-
cinos extorres à S. Goare, & ab admi-
niſtratione illius Parochiæ: quæ emi-
gratio, cum ſupponeret Jus Epilco-
pale, non admittebatur. Quid con-
ſiliis ex arcano penu theologicis ſug-
geſſere Jeſuitæ Principi? Decrevit,
præcepit, intimavitque emigratio-
nem his formalibus verbis:

*Denique, cum Princeps ſacrum hunc,
& Seraphicum Ordinem peculiari affectu
veneretur, & complectatur, vehementer
doleret, ſi cogeretur denique uti jure ſuo,*

atq, aliter, quam quaedam Ordinis membra velint, incommoda ab Ecclesia Dei, ipso S. Ordine, domo, & patria sua amovere: nam omnino, atque irrevocabiliter statuit efficere, ut hac arumna desinat, usurus jure suo Principali, & territoriali, nisi intra duorum adhuc mensium spacium P. P. Capuccini ipsi honori suo consulant, vel ultro, vel I. Congregationis, aut Illustriissimi Nuncii auctoritate compulsi, ex Oppido S. Goaris emigrent: longiorem vero moram illis nequaquam indulgere decrevit, sed elapso illo bimestri abhinc tempore, si aliunde remedium adhibitum non fuerit, rebus suis, per emigrationem Capuccinorum, ipse jure suo, quo poterit, optime prospiciet.

Scilicet, coguntur Capuccini jure territoriali deserere Parochiam, tametsi Nuncius Apostolicus, & S. Congregatio, Eminentissim. Cardinalium, negotiis propag. fidei præpositorum, cui præsidet Summus Pontifex, nollent amovere eos ab illa Parochia. Præclarum sane tyrocinium Principis, noviter conversi ad fidem catholicam, instillatum à Jesuitis, ut

ob id majoris gloriæ Dei Capuccini debeant pelli, & Jesuitæ intrudi.

Scio Regem aliquem petiisse à Summo Pontifice Ecclesiam alterius Ordinis in proprietatem Jesuitarum: quâ concessâ, lamentabantur spoliati: quibus Pontifex respondit, *Rex intimavit, se suo jure concessurum illam, si abnuo: Ego vero sub hac comminatione dabo & Vaticanam.*

Hæc retulerim, ut noscas, quibus imputes justitiam, à me desperatam. Sed deficiente auctoritate Judicis, quid facturuses Valeriane?

Huic pesti oppono hoc antidotum:

Ajo, hanc insectationem Jesuitarum, continuatam integro sexennio contra Valerianum, involvere aut hæresim, aut atheismum.

Si Jesuitæ censent, hanc insectationem esse moraliter bonam: Si Jesuitæ censent, hanc insectationem non involvere culpam mortalem: hæc illorum sententia est hæretica, quam si nolint abjurare, sunt formaliter hæretici.

Si Jesuitæ sciunt, hanc insectationem involvere culpam mortalem, nec tamen toto sexennio poenitent, famamque restituunt, suspecti sunt atheismi.

At excusas, Theophile, Societatem, regesta hac culpa in Personas privatas de illa Societate. Utinam quirem sic sentire. Obstant innumera ejusmodi eorum facta in utroque hemisphærio Orbis terrarum, publice decantata, & execrata, non tamen emendata, multo minus punita.

Obstat huic exceptioni manifesta distinctio actionum Societatis ab actionibus alicujus Socii. Hanc, paucis à me expositam, Summo Pontifici, hic appono:

Constituo regulam discernendi eas actiones Jesuiticas, quæ fiunt auctore ipsa Societate, ab aliis, quæ privatis personis debent attribui. Illæ igitur actiones, de quibus consultant Superiores locales, & Provinciales, deliberatq; Præpositus generalis, attribui debent ipsi Societati: cum enim de oomuni consensu totius Societatis solus Generalis habeat, ut dictum est, jus deliberandi
de

de illis, quæ concernunt & intrinseca, & extrinseca Societatis, necessario opus ejus sunt opera Societatis, rata habentis, quæ ab illo fiunt: quem si crederent, incidisse in aliquam culpam mortalem, ex tenore Constitutionum Societatis, obligantur loco movere, & alium sufficere loco ejus. Accedit, quod Generalis, tametsi solus, deliberet, consulit tamen plurimos, adhibetq; plurimos ad exequendum deliberata. Si ergo Jesuita irascatur, si percutiat, si quid ejusmodi faciat: hæc non sunt imputanda Societati, sed viro privato. Sin vero edat librum; si promoveat apud Principem mancipium Societatis, quantumcunque stolidum: si alia ejusmodi disponat, quæ vehementius fieri inhibentur inconsultis Superioribus: hæc tribuenda sunt Societati, tametsi (ea est ars Jesuitica) ipsi ea imputent privatis Jesuitis, quos ad speciem vituperant, loco movent, alibi cum fœnore promovendos. Hæc est regula discernendi Jesuitarum actiones privatas ab illis, quæ obveniunt à Societate.

Itaque infectatio ista fit à Societate, quam ejusmodi actionibus, & commissionibus censeo fovere aut

doctrinam hæreticam, aut atheismum. Adesto Theophile.

Ego sum solus: illi vero triginta millia, stipati favore, & auctoritate Principum, Regum, Cæsarum, Pontificum: edant ergo coram Judice competente unum apicem meæ Doctrinæ, discordantis à fide: edant unam malam actiunculam meæ vitæ, exantlatæ in decursu annorum 73. & ostendant, ob ejusmodi defectus licuisse sibi sic me insectari. Quod est meum peccatum? quæve iniquitas mea? Scis Theophile? Dicam. Fama tulit, me convertisse ad fidem catholicam duos Principes: id facti est inexpressibile apud illos Socios.

Exhorresco cogitare, nedum enumerare sexcenta capita, distinguenda in has unica mea insectatione. Tolluntur merita: aboletur bona fama: inducitur infamia hæresium, & macula scelerum: transeunt à Mardocheo ad gentem universam. Heu, mendacia multa, conspicua, impudentissima! Heu, abusus Virorum clarissimorum ad ea perpetranda, quo-

quorum eos padet, tametsi impudentes! Quid dicam de sublata mihi oportunitate defensionis? de libellis anonymis? de crimine falsi? His vero, velut præclare gestis, componunt vultus ad expressionem vitæ Jesu: se sistunt sacris altaribus; docent universos. Obruor. Hæccine est vita Jesu? Qui hæc non detestatur, non execratur, non dat aut hæresi, aut atheismo, vel insanit, vel est Homo vecors, sine corde, & mente Christiana.

Porro, quandoquidem violentissima hæc infectatio me urfit ad hanc extremam defensionem, subnecto primam mearum Epistolarum, quas immediate direxi ad Sanctissimum D.N. Alexandrum Papam VII., quibus eidem denunciavi horum Sociorum aut hæreses, aut atheismum: excipio bonos: quorum existimo esse multos.

Ejusdem Beati

Beatissime Pater.

„ **P**ost beatorum pedum oscula,
 „ & humillimam meæ devotissi-
 „ mæ subjectionis contestatio-
 „ nem: Ego Frater Valerianus à Me-
 „ diolano, Sacerdos Ordinis Fratrum
 „ Minorum, nuncupatorum Capuc-
 „ cinorum, iussus sub pœna excom-
 „ municationis latæ sententiæ, aliis-
 „ que, expressis in Bullis Summorum
 „ Pontificum, prædecessorum Tuor-
 „ rum, denuncio Sanctitati Tuæ,
 „ me, per longam annorum seriem,
 „ certo certius observare, quod Cle-
 „ rici Regulares, nuncupati Jesuitæ,
 „ dum inhiant divitiis, dominationi,
 „ & gloriæ supra omnes mortales,
 „ plurima palam committunt prohi-
 „ bita, & omittūt præcepta sub pœna
 „ culpæ mortalis, nullum exhibentes
 „ indicium pœnitentiæ, sine qua sunt
 „ suspecti de hæresi: nimirum, si cre-
 „ dant, eas commissiones non esse si-
 „ bi prohibitas, & omissiones non
 „ esse sibi præceptas: sin vero, cogni-
 „ ta culpa, inforDESCANT in illa, sunt
 „ suspecti, de atheismo.

Expo-

„ Expono hanc deductionem hoc
 „ exemplo. Titius, Parochus in Ci-
 „ vitate, inducit Notarium publi-
 „ cum, & quatuor testes, ad confici-
 „ endum Testamentum falsum, cu-
 „ jus vafricie hæres privatur hæredi-
 „ tate centum millium aureorum,
 „ quam Titius sibi usurpat, everfâ
 „ iustitiâ apud Judicem: quem ta-
 „ men, ut & Notarium, & testes, pro-
 „ nunciat in Sacramento Pœnitentiæ
 „ immunes à culpa, & restitutioni
 „ non obnoxios: se vero tuetur ad-
 „ versus oppressos, & scandalizatos
 „ omni genere aliorum bonorum
 „ operum, iis exceptis, quæ obstant
 „ consequendis divitiis, dominatio-
 „ ni, & gloriæ, cujusmodi sunt Ora-
 „ tio, Jejuniû, Eleemosyna, & quæ
 „ habent meritum, & laudem ab au-
 „ steritate vitæ. Hoc factum involvit:
 „ 1. Crimen falsi in Notario pu-
 „ blico:
 „ 2. Juramentum falsum quatuor
 „ testium:
 „ 3. Furtum centum millium au-
 „ reorum:

„ 4. Oppressionem Justitiæ apud
„ Judicem:

„ 5. Publicum scandalum impoe-
„ nitentiæ, & impunitatis tot crimi-
„ num

„ 6. Abusum Sacramenti Pœni-
„ tentiæ.

„ Hæ sex actiones prohibentur sub
„ culpa mortali omnibus Homini-
„ bus per legem divinam, naturalem,
„ & positivam: qui vero id, aliaque
„ ejusmodi contumaciter negat, est
„ hæreticus: cui doctrinæ innixus,
„ contestata veritate facti, denuncio
„ Sanctitati Tuæ præfatam Jesuita-
„ rum hæresim, vel atheismum:

„ Verum antequam exponam non
„ paucas earum commissionum, &
„ omissionum, cum circumstantiis
„ loci, temporis, & personarum, &
„ aliis eò spectantibus, volo asserere
„ Sanctitati Tuæ innocentiam meam
„ Denunciationis, non tamen ab uti-
„ litate ex suppressione hæresis: ea
„ est per se nota: sed à circumstantiis
„ meæ Personæ. Nimis, ab anno
„ 1653. frequenter in hanc senten-
„ tiam

„tiam de Jesuitarum hæresi scripsi
„ad S. Congregationem de prop. fi-
„de, aliisque Ministris S. Apostolicæ.
„Sedis: nec tamen exitit unus, qui
„ullo modo improbaverit hunc.
„meum zelum, quem propterea cre-
„do sanctum, & non displicere.

„Ante annos plus viginti, exara-
„vi scripto ad S. Congregationem
„de prop. fide quatuordecim com-
„missiones, & omissiones, in quibus
„hærebant multis annis contumaces.
„Generalis, & duo Provinciales Je-
„suitarum, & alii plures cum suis.
„Assistentibus, & Consultoribus,
„quas sum execratus, velut invol-
„ventes hæresim, vel atheismum.
„Illi vero Patres Purpurati, cum ex-
„me intellexissent, Jesuitas spargere,
„me inde reprehendi, litteris suis pa-
„tentibus, roboratis appensione si-
„gilli, & subscriptione Eminentissi-
„mi Cardinalis Borgiæ, ultro lauda-
„runt meum illud scriptum; & ze-
„lum, suaseruntque constantiam in
„obsequiis exhibendis Sanctæ Sedi
„Apostolicæ. Provoco ad Archi-
„vium ejusdem S. Congregationis.

„ Ad hanc Denunciationem sui ali-
„ quando animatus à Persona, quam
„ paratus sum manifestare cum deco-
„ re Actionis, quam instituo.

„ Patri Wadingo Jesuitæ, tunc
„ pseudo-Cancellario Universitatis
„ Carolinæ, satagenti conciliare So-
„ cietati animum meum, promisi
„ mea humillima obsequia, si doce-
„ ret, præfatas quatuordecim actio-
„ nes non esse prohibitas sub culpa
„ mortali: Is vero statim, abrupto
„ colloquio, indignabundus se inde
„ proripuit, nunquam postea à me
„ visus.

„ Simili studio post aliquot annos
„ P. Nicolaus Lancittius Jesuita, ex
„ Provincialis Lithuanix, una cum
„ Barone Breinero Decano Cathedra-
„ lis Olomucensis, in præsentia ali-
„ quarum Nobilium Personarum,
„ multis suadebat concordiam cum
„ Societate: cui, cum prælegerem
„ meum scriptum de illis quatuorde-
„ cim actionibus, non sustinuit finem
„ lectionis, sed illico evasit: nec meis
„ litteris de hoc argumento ad se da-
tis,

„tis, respondit, nunquam post hæc à
„me visus.

„ Cum hæc, & alia ejusmodi plu-
„ra, me stimulant ad denunci-
„dum S. Sedi Apostolicæ hanc gli-
„scentem, seu potius grassantem in
„illa Societate hæresim, humiliter ea
„de re monui, ex nostro Monaste-
„rio Romano per Epistolam, Mu-
„tium Vitellescum Jesuitarum tunc
„Præpositum Generalem, cujus co-
„piam exhibui Urbano VIII. scilicet
„rec. Summo Pontifici, nec non &
„nonnullis Cardinalibus, qui etiam-
„num vivunt, exemplarque ejusdem
„Epistolæ destinavi ad gloriosæ me-
„moræ Cæsarem Ferdinandum II.
„ut disposita ex tunc Denunciatio
„juridica esset innocentiae, ubi Ev-
„angelica correctio nil effecisset.
„Nullum à Mutio retuli responsum:
„nullam in Societate notavi emen-
„dationem.

„ Hisce igitur asseruerim sufficien-
„ter innocentiam meæ Denuncia-
„tionis, velut institutæ secundum
„normam Evangelii Sacrorumque

Cano-

„ Canonum, ad conservandam fidei,
 „ & morum puritatem. Verum ea
 „ spectat & meam incolumitatem,
 „ quam velim protectam contra Je-
 „ suitas, qui propterea me volunt ex-
 „ tinctum, imo sepultum etiamnum
 „ viventem, cum tanto dedecore eo-
 „ rum, quorum protectionem invo-
 „ co, ut hoc meum privatum com-
 „ modum spectet catholicæ fidei in-
 „ tegritatem. Id vero exponam pro-
 „ ximis meis litteris. Dabam Brunæ
 „ Moravorum, 28. Aprilis 1656.

Quid tibi videtur, Theophile?
 Audi, ac intellige. Provocavi
 plurimos, imo Cæsares, ac Pontifi-
 cem, iterumque provoco, ad ulciscen-
 dam injuriam, factam illi Societati,
 si mea Denunciatio non involvit il-
 la, quæ sufficiant compellere Judi-
 cem ad inquisitionem juridicam, nisi
 obstant rationes prudentiæ politicæ.
 Tu vero sciscitaris, quo fructu de-
 nunciaverim? Paucis. Non est meum
 rescire, quid Pontifex in re ista gra-
 vissima delibera verit, fecerit, aut di-
 xerit.

xerit. Ignoro, nec quæro scire. Illud
candide affirmo, neminem mortali-
um (excipio unum ex Jesuitis)
me reprehendisse aut dissuasisse pro-
secutionem inchoatæ Denunciatio-
nis, & detestationem artium Jesuiti-
carum.

Tu vero sciscitaris, quid ego sen-
tiam de exitu hujus negotii? Fateor,
me non laudaturum, si ex abrupto
instituitur talis, ac tanta inquisitio.
Apostema necdum maturum non
debet incidi. Neque hæc Societas, vi-
gente ejus auctoritate apud Principes,
debet subjici hisce quæstionibus.
Dixi, Theophile: at frustra, si his non
accedat unum. Quod illud? Editio,
& Publicatio hujus Apologiæ.

Faxo igitur, & publicabo hanc
meam Apologiam ex ipsa Jesuita-
rum doctrina: Illi enim novissime
docent, licere cum moderamine in-
culpatæ tutelæ mendacio infamare,
imo & mactare eum, quem scias ire
conspurcatum tuam bonam famam.
Licebit ergo & Valeriano edere, &
publicare hanc Apologiam, contex-
tam

tam non mendaciis, sed veritate conspicua : non ad infamiam alienam, sed ad propriæ famæ restitutionem, & ad infamantium juridicam emendationem.

Licuit Jesuitis impune edere typographum sub persona Jocosæ Acatholici, ut quirent ad satietatem invehiri in Capuccinorum Disputationem : cur non liceat Valeriano, deficiente, ex illorum malitia, publica justitia, edere Apologiam?

Imo cur non præcipior exulare ab hominum consortio, si non diluo objecta? Curve Jesuitæ non jubentur secedere à consortio bonorum, aut satisfacere objectis ab universo Orbe?

Vale Theophile. Scribebam Vienne, Anno 1658. Mense
Novembris.

F I N I S.

AD-

ADDENDA.

Pag. 75. In Epistola ad S. Congregationem, prope finem, ante illa verba (Hæc sanè, & alià multa) ponantur sequentia, scilicet:

ID, Deo aspirante, factum fuisset in illa Disputatione, quod actum est in alia, à me Gedani celebrata cum Bartholomæo Nigrino quinque congressibus, urgente Serenissimo Rege Uladislao, intervenientibus Proceribus Regni Poloniæ, & præcipuis ex illa Urbe; Nigrino palam hærente, & gloriante, se esse victum à Veritate: quo proficiente fidem catholicam usque ad obitum suum, spem fecit, fore convertendam Prussiam totam ad fidem catholicam: quapropter in eum finem, Decreto regio, & Synodali, fuit celebratus Conventus Dissidentium de fide Christiana
To-

Toruniæ, everlus tamen Acatolicorum trepidatione, & Jesuitarum superbia, Valeriano multiplici arte absente. Hæc sanè, & alia, &c.

*In fine Operis ante illa verba
(Vale Theophile) ponantur
hæc, videlicet:*

HÆresis Jesuitarum non petit dogma, disputabile apud Theologos, sed Decalogum cum omnibus legibus humanis, & divinis, naturalibus, & positivis. Licet sine auctoritate Judicis detestari, & execrari publicè ejusmodi facinora, ejusdem doctrinas, perinde ac licuit conspuere Idola cum certo, & evidenti periculo mortis violentissimæ. Fermentantur populi, & aulæ Principum his exemplis, quibus sensim omnia licent. Vale, &c.

EPISTOLA
Patris
VALERIANI
MAGNI,
Capuccini,
ad
P. Ludovicum à Salice,
ejusdem Ordinis.

VALERIAN

VALERIAN

S
P
m
r
ca
st

~~~~~

MI Ludovice, quandoquidem à me postulas breves responsiones ad illa, quæ passim obijciuntur mihi, en illas. Tu verò sciscitare, imò & percontare, quodnam sit illud crimen meum tam grande, ut justum fuerit, exordiri iudicium ab executione tam violentâ & acerbâ, quam vir ingenuus aversetur horribilius ipsâ morte? Spectaculum factus sum mundo. Vale. Dab. ex carcere, die 28. Febr. 1661.

Inventum

Cur, Valeriane, denunciaſti Societatem Jesuitarum summo Pontifici, velut infectam hæresi?

Resp. *Quia committunt & committunt impunè sine scrupulo plurima, quæ evidenter involvunt culpam mortalem ex fide Christianâ.*

Quia

Quia Ecclesia Gallicana & Belgica censuravit eorum moralem Christianam, velut adversam Evangelio, statui Politico, & omnibus necessitudinibus humana societatis.

II.

Cur, Valeriane, post sæpius iteratam denunciationem, Pontifice silente, non desistis denunciare?

Resp. Nec semel denunciavi sufficienter. Scilicet pauca exempla, hereticalium actionum & missionum adduxi: Super sunt verò plurima, eaq; scandalosissima, adducenda in considerationem Pontificis & Ecclesie universae.

Quia usq; ad hanc diem ignoran mea denunciatio innotuerit Pontifici.

III.

Cur, Valeriane, ausus es aggre

di universam totamque Societatem.

Resp. Si temerè id feci; mea temeritas cedat in honorem Societatis, promittoq^{ue}, me in eo casu satisfacturum illi, etiam pœnâ mei capitis.

IV.

Cur, Valeriane, edidisti typotuum Apologiam contra decretum Pontificis, id inhibentis sub pœnâ excommunicationis?

Resp. Decretum illud non ar-
bitratur ad unum Valerianum, sed
ad omnes missionarios.

Obedivi decreto, non publicatâ
typo meâ disputatione cum Crocio,
Habercornio & Calixto; licet ea
fuerit approbata à Nuncio Apo-
stolico & ab ordinario loci ante
Decretum.

Obedivi decreto, non publicatâ
typo paratâ maiore parte mea Phi-
losophia.

Edidi meam novissimam Apologiam, quia fui diffamatus à Jesuitis velut hereticus.

Damnatus hæresis à summo Pontifice.

Destinatus inibi ad supplicium, si Romam adirem.

Sceleratus, ad eam mensuram, cujus una pars decima mereatur expulsionem mei ab universo ordine Capuccinorum.

V.

Cur, Valeriane, non postulasti providentiam Judicis adversus illas calumnias?

Resp. Postulaui sapissimè in successu aliquot annorum, sed sine remedio & responsione ulla.

VI.

Cur, Valeriane, non pertimuiſti indignationem Pontificis, edicturus aliquid contra ejus Decretum?

Resp. Credidi, Pontificem me non

non separatuum à communione
fidelium, eo titulo, quod desperatâ
iustitiâ, voluerim me asserere vi-
rum Catholicum non sceleratum,
sed servum Dei.

Quod verò homo constitutus in
præfatis circumstantiis teneatur,
sub pœna peccati mortalis & ex-
communicationis à cœtu fidelium
tolerare potius illam infamiam,
quàm dispensare materialiter
Decretum Pontificis, est propositio
falsa, involvens hæresin; & per-
niciosissima Jurisdictioni Ponti-
ficia, velut ea sit iniqua & tyrannica.

VII.

Cur, Valeriane, ut te purgares
ab illa infamia, non es veritus,
subjicere Pontificem suspicioni
denegatæ iustitiæ?

Resp. In mea Apologia suffi-
cienter exposui, Principes omnes
(tamen sancti & prudentes) fre-

quenter decipi circa veritatem
facti, sentioq; Alexandrum VII.
etiamnum ignorare veritatem
huius facti.

VIII.

Cur, Valeriane, non maluisti
forDESCERE sub illa infamia potius
quàm leviter ducere Pontificem
in suspiciōē denegatæ Justitiæ?

Resp. *Ista questio est digna vi-
ro non insano.*

IX.

Cur, Valeriane, tam aculeatè
perstringis Societatem Jesuita-
rum, propalasque denunciatio-
nem præfatam universo orbi?

Resp. *Id feci jure potiori eo, quo
illi me traducunt.*

*Ut Jesuitis aculeatè excitis, nec
tamen contra me provocantibus
ad judicem, esset præsumptio mea
innocentiæ evidentissima.*

*Ut aditus ad veritatem, ob-
structus arte & potentiâ Jesuita-
rum.*

rum reoccluderetur ingenti rumore.

X.

Cur, Valeriane, non es veritus Scandala Acatholicorum ex hoc dissidio?

Resp. Imò publicavi Apologiam, ut omnes intelligant, Catholicos non conspurcari hæresi Jesuitarum, neque præsupponere in Pontifice Jurisdictionem legibus non coercitam: meq; ex lege Canonica obligari, in ejusmodi Casibus præsumere & præsupponere innocentiam mentis Pontificia.

XI.

Cur, Valeriane, disponebas deficere à fide Catholicâ, transi-
turus ad hæreticos?

Resp. Nec cogitavi: imò sponte redii non vocatus, Pragâ Vienne-
nam, ubi, ut primum extuli pè-
dem ex monasterio, me stiti Nuncio
Apostolico, cui dixi, me esse para-

tum respondere Iudici interroganti, & convictum pœnâ capitali satisfacere accusanti; & tamen fui incarceratus, antequam id potuerit rescire summus Pontifex.

XII.

Cur, Valeriane, significasti Nuncio Apostolico, te nolle ire Romam, tamen si jubente (ut dicitur) Pontifice posses tu quidem contrahi?

Resp. Non credo Pontificem, si esset facti conscius, decreturum mihi carcerem secularem, milite custodiendum, etiam in processione ad Urbem propter has, quas subjungo circumstantias meae personae, nimirum:

1. Actu versor in denuncianda heresi Jesuitarum apud summum Pontificem ex decretis aliorum Pontificum has denunciationes praecipientium sub pœna excommunicationis lata sententiae.

Cuius

Cujus denunciationis argumenta
potiora non potui, ut dixi, expone-
re quinque vel sex meis epistolis,
vix centum sufficient.

2. Crimina perpetrata à Je-
suitis, velut ab ipsis directà, ut
ajunt, ad majorem gloriam Dei,
non fuere apud me deprehensa, &
observata. Roma, sed in statibus
hereditariis Serma Domus Au-
striacæ, unde abducendus sum.

3. Acerbitas & carceris & pro-
fectionis ad Urbem non potest fie-
ri sine infinita confusione faciei
meæ.

4. Meum senium, valetudo
imbecilla, & afflictio animi, quam
supponere debent, qui me sic tra-
ctant, conjuncta præfatis incom-
modis, ea sunt, quæ certo certius to-
lerare sine imminente periculo
mortis nequirem.

5. Imò mea mors, causata ex
præfato violento modo præceden-

disforet mihi infamis apud eos, qui benè sentiunt de meo iudice.

6. Tanta talisq; dehonestatis mea personæ urit & ureret ordinem Capuccinorum, meosq; consanguineos & affines, perturbaretq; non exiguam partem orbis Christiani, cui plurimis iisq; honestis titulis innotuit.

7. Invigilo cura domestica quatuor meorum nepotum, qui uno excepto, etiamnum sunt minorennes, sen ore etiamnum adolefcente, constituto tutore suorum fratrum, sub mea tamen directione. Horum educatio & majoratus totius familie nostra Comitum de Magnis, certo certius peribunt me absente.

8. Itaque hac mea incarceration & disposita deductio Romam usq; affecta enumeratis aliisq; ejusmodi circumstantiis iudicio virorum prudentum, ea est, quam vir innocens

*nocens & generosus averſatur &
horret plus quàm mortem corpora-
lem.*

XIII.

Quid ergò criminis objicitur
tibi, cujus infamia excuſet hoc
exordium judici ab executione,
acerbiore ipſa morte?

Reſp. Ignoro, *carceratus, mili-
te cuſtoditus, fruſtrà implorans
audiri: Nuncio Apoſtolico negan-
te, licere ſibi cognoscere hanc cau-
ſam.*

XIV.

Tandem, Valeriane, dic Ca-
nonem aliquem, cujus vigore ti-
bi licuerit, diſpenſare decretum
Pontificium, hæc enim diſpenſa-
tio tibi acerbiùs objicitur?

Reſp. *Alexander Papa III. ad
Archiep. Raven. c. 5. X. de reſcript.
Si quando aliqua tua fraternita-
ti dirigimus, qua animum exa-
ſperare videntur, turbari non de-
bet.*

*bes. Qualitatem negotii, pro quo
tibi scribitur, diligenter conside-
rans, aut mandatum nostrum re-
verenter adimpleas, aut per lite-
ras tuas, quare adimplere non
possis, rationabilem causam pra-
tendas; quia patienter sustine-
bimus, si non feceris, quod pra-
vâ nobis fuerit insinua-
tione suggestum.*

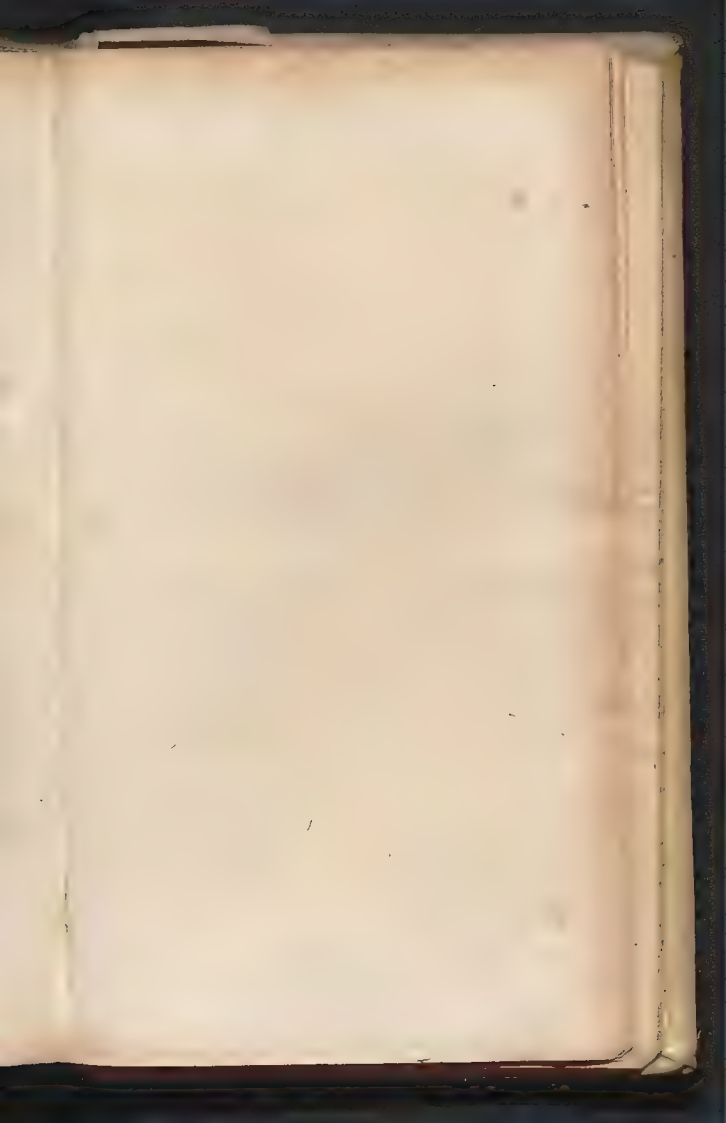
***

FINIS.

quo
ide-
re-
lite-
cons
pra-
ine-
a-

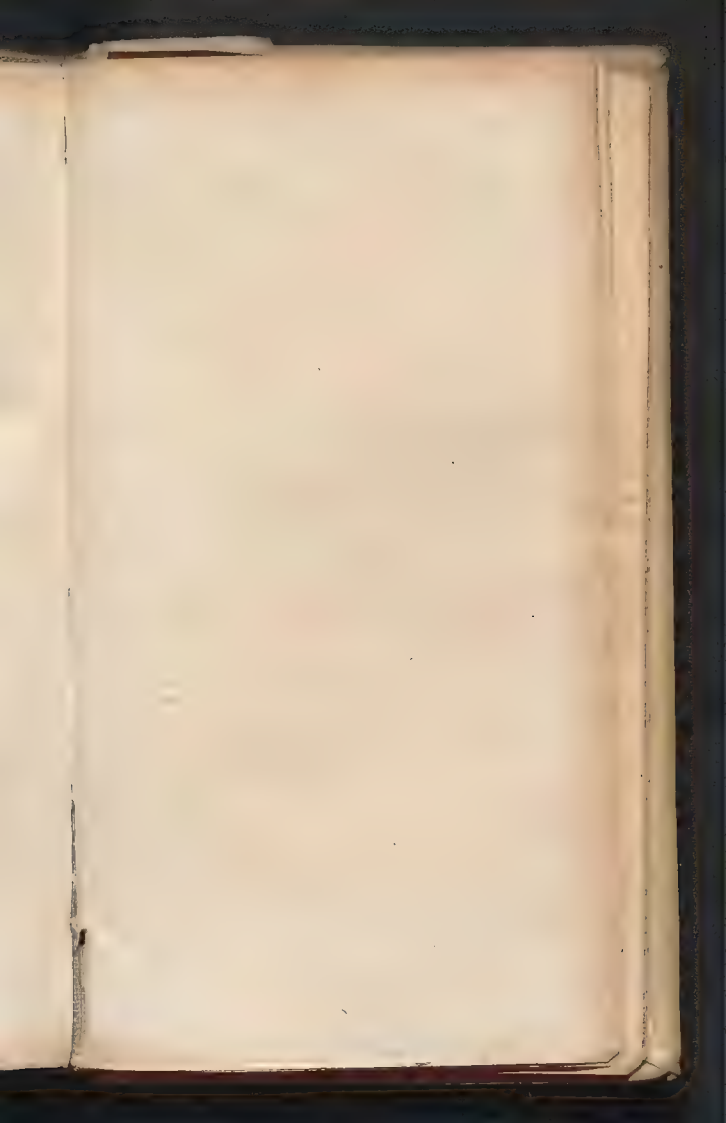
Se Galindi

J. F.

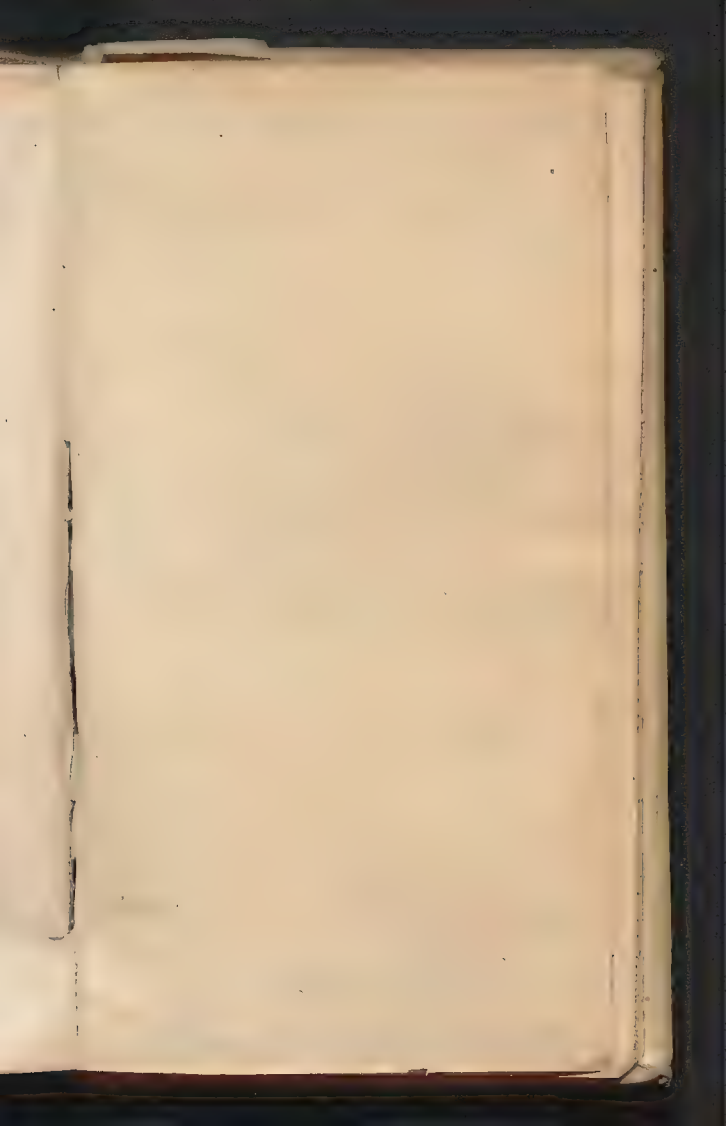

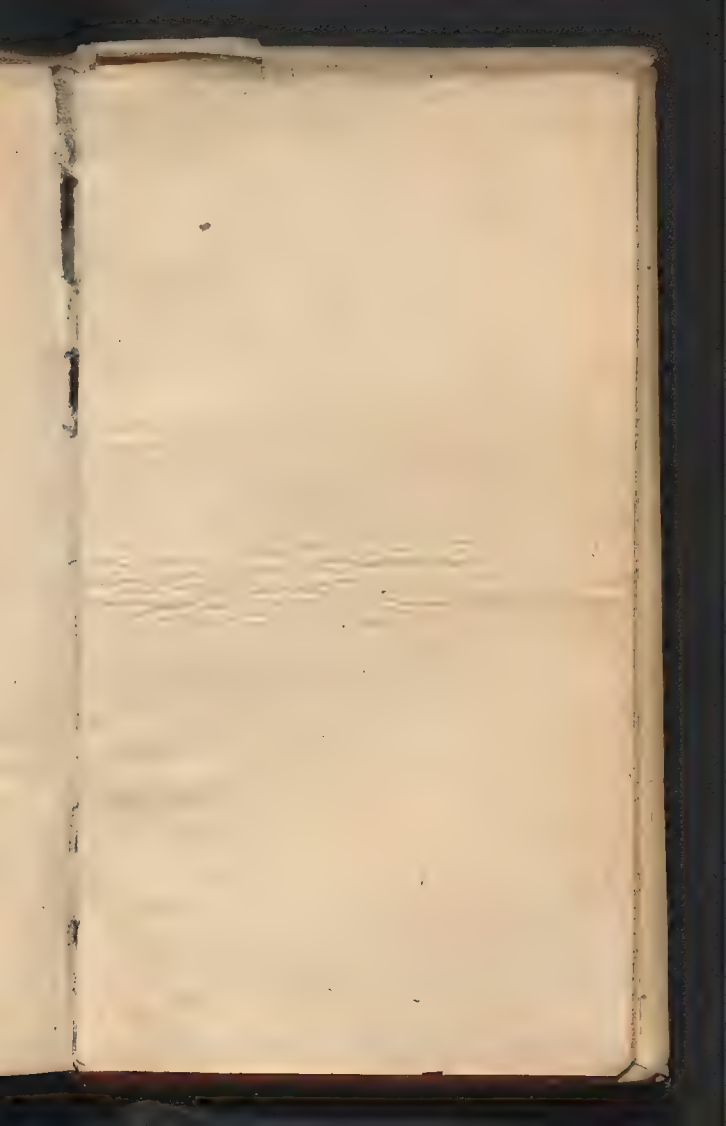

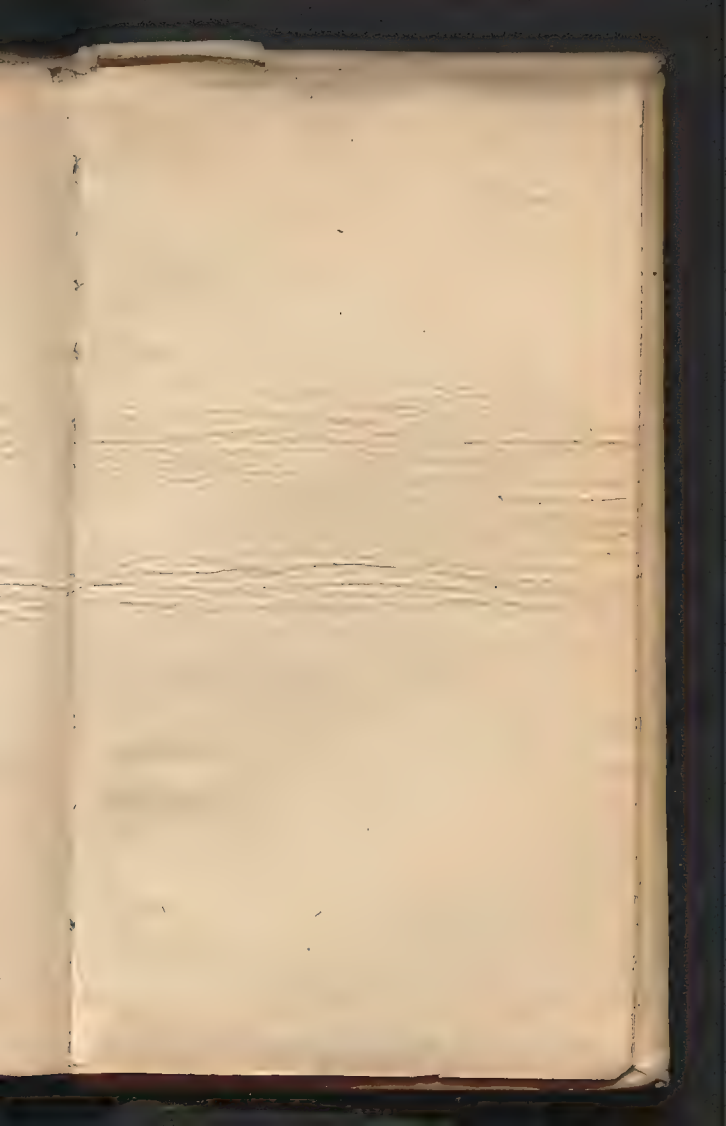

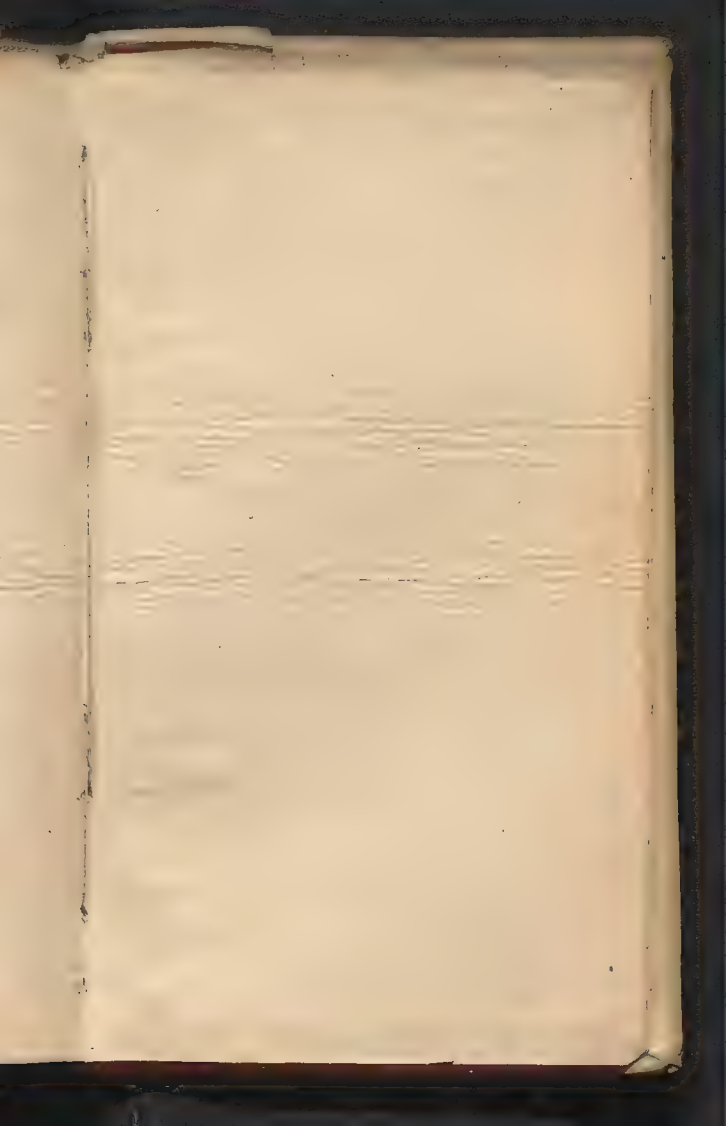

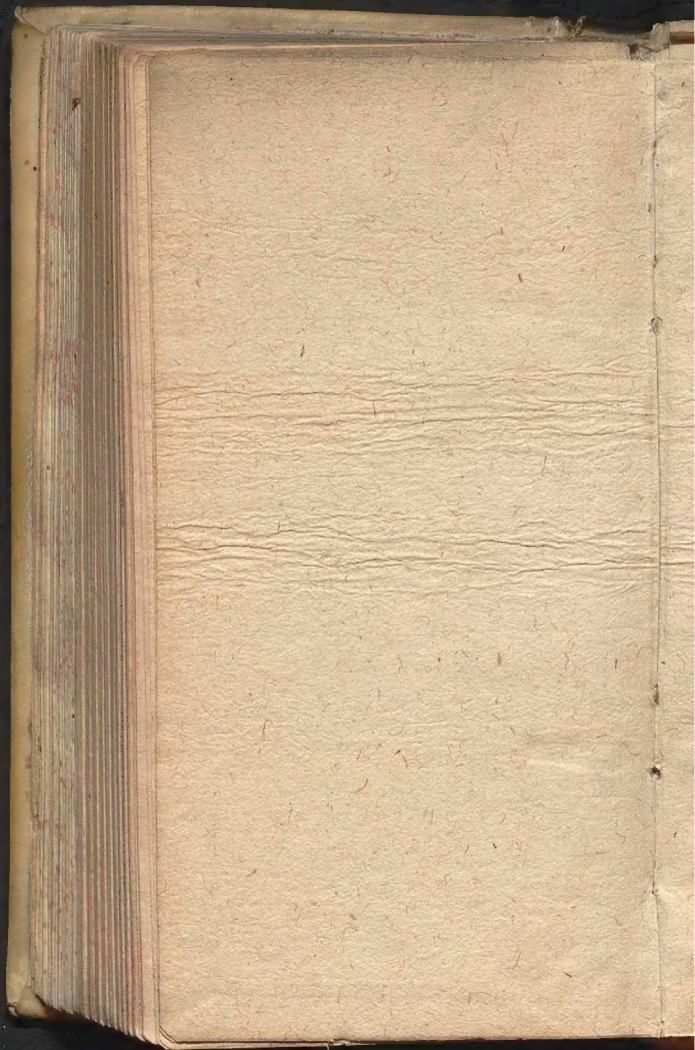

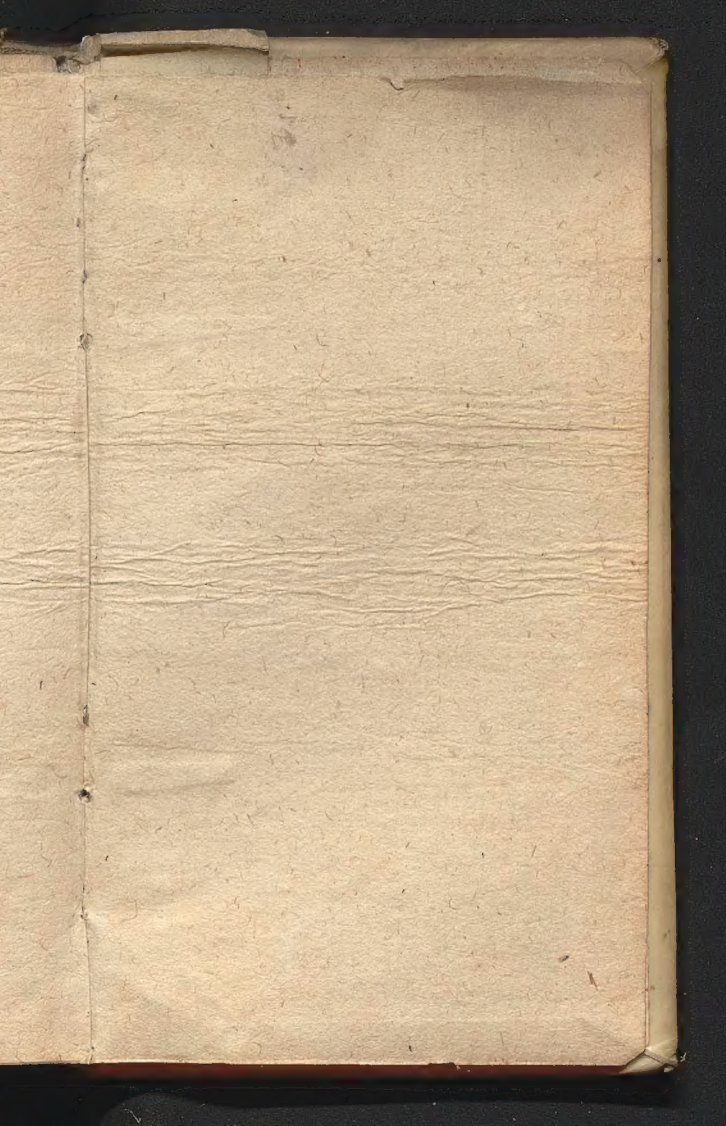

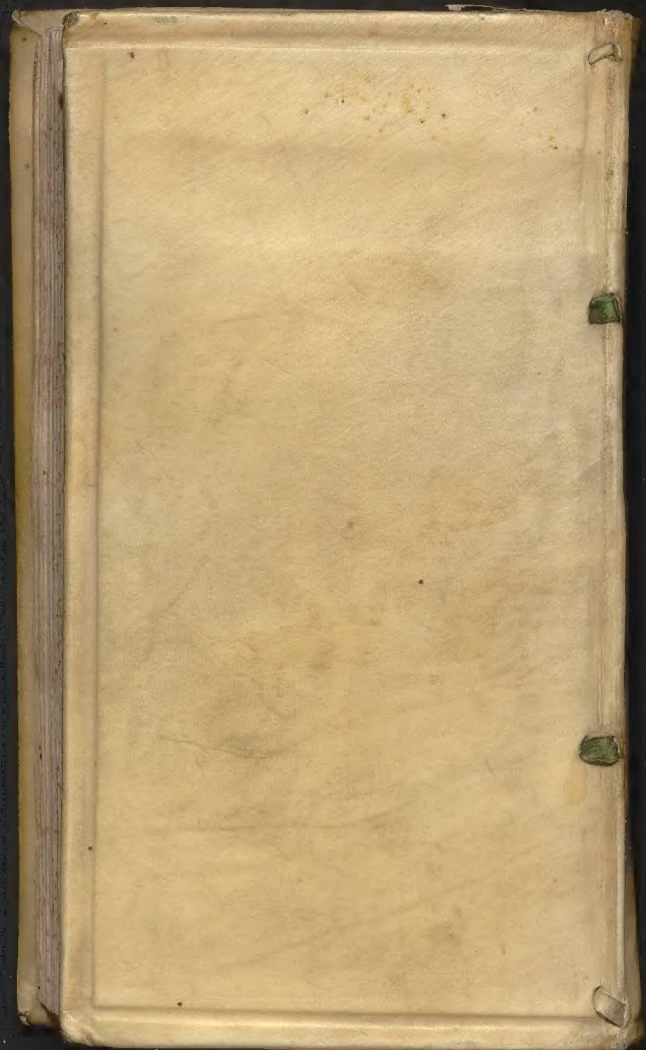

Val

Valeri